

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİLGİ İLETİŞİM
TEKNOLOJİLERİ (BİT) VE UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK
TUTUMLARININ İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Furkan Alper TOPAL

**TRABZON
Ocak, 2022**

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİLGİ İLETİŞİM
TEKNOLOJİLERİ (BİT) VE UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK
TUTUMLARININ İNCELENMESİ**

**Furkan Alper TOPAL
ORCID: 0000-0001-6200-2800**

**Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü’nce Yüksek
Lisans Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

**Tezin Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Yalçın YILDIZ
ORCID: 0000-0002-2798-8763**

**TRABZON
Ocak, 2022**

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Tezimin içerdği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalardan bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Trabzon Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

Furkan Alper TOPAL

19 / 01 /2022

ÖN SÖZ

Gelişen ve değişen dünyada geleceğin mimarı olan öğretmenlerin bu gelişime açık olması beklenmektedir. Gelişimde önemli kıstaslardan birinin teknolojik gelişmelerin takip edilmesi ve eğitim-öğretim sürecinde bu teknolojilerden yararlanılması olduğu söylenebilir. Kısaca 21. yüzyıl da gelişim ve teknolojinin birbiriyle doğru orantılı kavramlar olduğu düşünülmektedir.

Bilgi çağı olarak adlandırılan günümüz dünyasında birçok farklı teknolojik araçlar ve uygulama bulunmaktadır. Son 20 yılda dünyada gerçekleşen teknolojik gelişmelerin eğitim-öğretim faaliyetlerini de şekillendirdiği görülmektedir. Bu durumun bir getirisi olarak eğitim-öğretim artık öğretmenin mutlak otoritesi altında gerçekleşen bir durum olmaktan çıkmaktadır. Z kuşağı olarak adlandırılan günümüz gençlerinin öğrenme sürecinin teknoloji desteğiyle gerçekleşeceği yadsınamaz bir gerçeklik olarak görülmektedir. Deyim yerindeyse, teknolojinin içine doğan gençleri eskinin yöntemleri ile eğitmek pek mümkün görünmemektedir. Gelecek nesillerin özellikle sanatsal yeterliklerini ve bakış açılarını geliştirmeyi amaçlayan müzik öğretmeni adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının olumlu yönde olması, teknolojiden yararlanmayı bilmeleri ve bu teknolojileri derslerinde kullanabilmeleri bu bakımdan oldukça önemli görülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada gelecek kuşakların eğitiminde önemli bir rol üstlenecek olan müzik öğretmeni adaylarının bilgi iletişim teknolojileri (BİT) ve uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi ve buna yönelik durum tespiti yapılması ve öneriler sunulması amaçlanmıştır. Bu anlamda, çalışmanın müzik eğitiminin tüm paydaşlarına ışık olmasını canı gönülden dilerim.

Bu vesileyle, tez sürecinin tamamında beni destekleyen çok değerli danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Yalçın YILDIZ'a şükranlarımı sunarım. Ayrıca çalışmam süresince manevi desteğini hissettiğim eşim Kübra TOPAL'a, öğretmenliğini ve duruşunu örnek aldığım babam Kadir TOPAL'a ve tüm aileme sonsuz şükranlarımı sunarım.

Ocak, 2022

Furkan Alper TOPAL

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
ÖZET.....	vii
ABSTRACT	xi
TABLolar LİSTESİ.....	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiii
1. GİRİŞ	1
1. 1. Araştırmanın Amacı.....	2
1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi	3
1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları	3
1. 4. Araştırmanın Varsayımları.....	4
1. 5. Tanımlar	4
2. LİTERATÜR TARAMASI	5
2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi	5
2. 1. 1. Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT)	5
2. 1. 2. BİT Kullanımında Öğretmen Rolü	8
2. 1. 3. Müzik Eğitiminde BİT Uygulamaları	10
2. 1. 4. Uzaktan Eğitim	11
2. 1. 5. Türkiye’de Uzaktan Eğitim.....	12
2. 1. 6. Dünyada Uzaktan Eğitim	13
2. 1. 7. Uzaktan Eğitimin Avantajları	15
2. 1. 8. Uzaktan Eğitimin Dezavantajları	16
2. 1. 9. Uzaktan Müzik Eğitimi.....	16
2. 1. 10. Uzaktan Eğitimde Öğretmenin Rolü	18
2. 1. 11. Uzaktan Eğitim ve BİT	19
2. 2. Literatür Taramasının Sonucu.....	19
3. YÖNTEM.....	21
3. 1. Araştırma Modeli	21
3. 2. Evren ve Örneklem	21
3. 3. Verilerin Toplanması	23
3. 4. Veri Toplama Araçları / Teknikleri.....	23
3. 4. 1. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği	23

3. 4. 2. BİT'e Yönelik Tutum Ölçeği	24
3. 5. Veri Toplama Süreci	24
3. 6. Verilerin Analizi	25
4. BULGULAR	27
4. 1. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutuma Ait Analiz Sonuçları	27
4. 2. BİT'e Yönelik Tutuma Ait Analiz Sonuçları	29
4. 3. BİT ve Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlar Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular	34
4. 4. Müzik Öğretmeni Adaylarının BİT'e Yönelik Tutumlarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarına Etkisine Ait Bulgular	34
5. TARTIŞMA	36
6. SONUÇLAR ve ÖNERİLER	41
6. 1. Sonuçlar	41
6. 2. Öneriler	43
6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler	43
6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler	43
7. KAYNAKLAR.....	44
8. EKLER.....	53
9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ	59

ÖZET

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT) ve Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Teknolojinin gelişimiyle birlikte eğitim-öğretim alanında da bir takım gelişim ve değişimler meydana gelmektedir. Üstlendiği rol nedeniyle bu değişimlerin en önemlisinin öğretim sürecini etkileyen gelişmeler olduğu düşünülebilir. Eğitim-öğretim sürecinin niteliğini artırdığı düşünülen BİT ve günümüzde bu teknolojilerin desteğiyle sürdürülen uzaktan eğitime yönelik tutumların olumlu yönde olması, bu teknolojilerin öğretim sürecinde kullanılabilmesi açısından önem arz etmektedir. Özellikle müzik dersi gibi uygulama barındıran derslerin BİT ve uzaktan eğitim desteğiyle sunulabilmesi için müzik öğretmeni adaylarının bu kavramlara yönelik tutumlarının bilinmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle, bu çalışmada müzik öğretmeni adaylarının BİT ve uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmada nicel araştırma modellerinden olan tarama (survey) modeli kullanılmaktadır. Araştırmanın örneklemini 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı güz yarısında Türkiye'nin yedi farklı bölgesinden 20 üniversitenin müzik öğretmenliği programlarında öğrenim gören 228 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın veri toplama araçları Günbatar (2014) tarafından geliştirilen "BİT Tutum Ölçeği" ve Kışla (2016) tarafından geliştirilen "Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği" dir. Elde edilen veriler istatistik programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde parametrik testler kullanılmış olup; betimsel, ilişkisel ve karşılaştırmaya yönelik istatistiklerden faydalanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda; müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının olumsuza yakın olduğu; BİT'e yönelik tutumlarının ise yüksek derecede olumlu olduğu belirlenmiştir. BİT'e yönelik tutum ölçeğinin alt boyutlarında ise genel BİT eğilimi, sanal ortamda bilgiye erişim, yazılım kullanımı ve sanal ortamda iletişim alt boyutlarının ortalamasının yüksek olduğu belirlenirken bilgisayar donanımı alt boyutunda düşük olduğu belirlenmiştir. Müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumları ile cinsiyet, genel not ortalaması ve lisans düzeyi değişkenleri ile arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilirken; yaş gruplarına ve bilgisayar sahibi olma durumuna göre ise istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada ayrıca müzik öğretmeni adaylarının Bilgi iletişim teknolojilerine yönelik tutumları ile genel not ortalaması ve yaş grupları değişkenleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilirken; cinsiyet, bilgisayara sahip olma ve lisans düzeyi değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir.

Müzik öğretmenleri adaylarının BİT ile uzaktan eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkiye bakıldığında; uzaktan eğitime yönelik tutum ve BİT'e yönelik tutum algıları arasında pozitif yönlü çok düşük seviyede bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Müzik öğretmenleri adaylarının BİT'e yönelik tutumlarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarına yönelik etkisi incelendiğinde; BİT'e yönelik tutum düzeyindeki artışın uzaktan eğitime yönelik tutum düzeyinde düşük düzeyde bir artışa neden olduğu belirlenmiştir. Çalışma sonunda ileride yapılabilecek çalışmalar ve araştırma sonuçlarına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretmeni Adayları, BİT, Uzaktan Eğitim, Tutum.

ABSTRACT

Investigation of Music Teacher Candidates' Attitudes Towards Information and Communication Technologies (ICT) and Distance Education

Along with the development of technology, some improvements and changes occur in the field of education. It can be thought that the most important of these changes are the developments that affect the teaching process due to their big role. Positive attitudes towards ICT, which is thought to increase the quality of the education/teaching process, and distance education, which is maintained with the support of these technologies today, is important in terms of using these technologies in the teaching process. It is thought that it is necessary to know the attitudes of music teacher candidates towards these concepts, especially in order to be able to teach courses with the support of ICT and distance education such as music lessons which include applications. Therefore, in this study, it was aimed to examine the attitudes of music teacher candidates towards ICT and distance education.

Survey model, which is one of the quantitative research models, is used in the study. The sample of the research consists of 228 teacher candidates studying in music teaching programs of 20 universities from seven different regions of Turkey in the fall semester of the 2020-2021 academic year. The data collection tools of the research are the "ICT Attitude Scale" developed by Günbatar (2014) and the "Attitude Scale towards Distance Education" developed by K şla (2016). The data obtained were analyzed with the SPSS software. Parametric tests were used in the analysis of the data; descriptive, relational and comparative statistics were used.

In line with the results obtained from the research, music teacher candidates' attitudes towards distance education are close to negative while their attitudes towards ICT were highly positive. In the sub-dimensions of the scale of attitude towards ICT, it was determined that the average of the general ICT tendency, access to information in the virtual environment, software use and communication in the virtual environment was high, while it was low in the computer hardware sub-dimension. While it was determined that there was no statistically significant difference between the attitudes of music teacher candidates towards distance education and the variables of gender, grade point average and undergraduate level, there is a statistically significant difference according to age groups and computer ownership. In the study, it was also determined that there was no significant difference between the attitudes of music teacher candidates towards ICT and the variables of GPA and age groups; on the other hand, there was a statistically significant difference in the variables of gender, computer ownership and undergraduate level.

When the relationship between the attitudes of music teacher candidates towards ICT and distance education is examined, it has been determined that there is a very low positive correlation

between attitudes towards distance education and perceptions of attitudes towards ICT. When the effect of music teacher candidates' attitudes towards ICT on their attitudes towards distance education is examined, it was determined that the increase in the level of attitude towards ICT caused a slight increase in the level of attitude towards distance education. At the end of the study, suggestions were made for future studies and research results.

Key Words: Music Teacher Candidates, ICT, Distance Education, Attitude.

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Katılımcılara Ait Demografik Özellikler.....	22
2.	Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumuna Ait Normallik Testi Sonuçları.....	25
3.	Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumuna Ait Normallik Testi Sonuçları	25
4.	Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumuna Ait Betimsel Bulgular	26
5.	Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Cinsiyet Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları.....	26
6.	Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Genel Not Ortalamalarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları.....	27
7.	Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Kendi Bilgisayarı Olup Olmamasına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları.....	27
8.	Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Yaş Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Anova Testi Sonuçları	28
9.	Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Lisans Düzeyi Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Anova Testi Sonuçları	28
10.	Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumuna Ait Betimsel Bulgular.....	29
11.	Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Cinsiyet Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları.....	29
12.	Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Genel Not Ortalamalarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları.....	30
13.	Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Kendi Bilgisayarı Olup Olmamasına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları.....	31
14.	Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Yaş Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Anova Testi Sonuçları	32
15.	Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Lisans Düzeyine Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Anova Testi Sonuçları	33
16.	Katılımcıların BİT ve BİT Tutum Ölçeğinin alt boyutları ile Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki	34

17.	Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumuna Etkisine Ait Regresyon Analiz Sonuçları.....	35
-----	--	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>	<u>Şekil Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Steno alfabesi.....	14

1. GİRİŞ

Teknoloji günden güne gelişmekte ve günlük yaşamı her geçen gün daha fazla etkilemektedir. Günümüzde artık birçok farklı alanda teknolojinin etkisi hissedilmektedir. Bu etkinin yoğunlukla görüldüğü alanlardan biri de eğitimidir. Bu nedenle eğitim sistemlerinin BİT'i barındırması ve eğitimin tüm basamaklarında bu teknolojilerden faydalanılması önemli görülmektedir. Bu amaçla, eğitimin tüm paydaşlarının; özellikle öğretmenlerin bu teknolojilere yönelik olarak eğitilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir (Bayrakçı, 2005).

BİT, ilgili hizmetler ve içerik dahil olmak üzere bilgileri toplamak, işlemek, saklamak ve değiştirmek için kullanılan bilgisayar ekipmanı, yazılım ve elektronik iletişim ekipmanını içerir. BİT yaygın olarak genişletilmiş bilgi teknolojisi ile eş anlamlı olarak kullanılmaktadır ancak iletişimle bütünleşmiş teknoloji kavramı BİT'i daha iyi tanımlamaktadır. BİT kavramı, 1980'lerden beri üniversite araştırmacıları tarafından kullanılmaktadır ancak İngiltere Ulusal müfredatında kullanıldıktan sonra popülerlik kazanmıştır (Ilić, 2019).

Çağımızda eğitim-öğretim ortamlarındaki gereksinimlerin karşılanabilmesi için, öğretmenlerin öncelikle BİT'e yönelik tutumlarının olumlu yönde olması ön koşul olarak görülebilir. Buna ek olarak öğretmenlerden BİT'e hakim olmaları, öğrencilere bilgi aktarımı ve kullanımı konusunda yardımcı olmaları beklenmektedir (Korkut & Akkoyunlu, 2008). Unesco (2011) öğretmenlerin BİT'e hakim olmaları, bu alanla ilgili bazı uygulamaları kullanmaları ve bununla beraber mesleki gelişimlerine katkı sağlayacak gelişmelerden haberdar olmaları gerekliliğini belirtmektedir. Yine bilginin hızlı bir şekilde üretildiği ve aktarıldığı çağımızda eğitim-öğretim sürecini verimli hale getirmek için BİT desteğiyle zenginleştirilmiş öğrenme ortamlarının oluşturulmasının, bu süreçte öğretmenlerin de hazırbulunuşluk düzeylerinin artırılmasının önemli bir gereklilik olduğu düşünülmektedir (Çobanoğlu & Yücel, 2017).

BİT aracılığıyla yaşanan teknolojik gelişmeler eğitim sistemlerini de hızlı bir şekilde değiştirmektedir. Bu durumun bir sonucu olarak eğitim sisteminin yapısında ve eğitim faaliyetlerinde kapsamlı değişiklikler meydana gelmiştir (Girginer, 2001). Bu değişikliklerin ortaya çıkardığı kavramlardan biri de "uzaktan eğitim" kavramıdır. Demiray (2013) uzaktan eğitimi, "farklı mekânlardaki öğrenci, öğretim elemanı ve eğitim araçlarını iletişim teknolojileri ile bir araya getiren, eğitim modellerini kapsayan, çağın teknolojisinden yararlanılmasını sağlayan bir eğitim felsefesi" olarak tanımlamaktadır (s. 160).

Uzaktan eğitim, son yirmi yıldır ulusal ve uluslararası çevrede birçok eğitimci, araştırmacı ve kurum tarafından oldukça önemsenmiştir. Uzaktan eğitimin temel amaçlarından biri de toplumdaki tüm bireylere eğitim fırsatları sunarak bireylerin gelişimlerine katkı sağlamak ve yaşam

boyu öğrenmeyi desteklemektir. Uzaktan eğitim ayrıca örgün eğitim sistemine alternatif bir yol olarak da düşünülmektedir (Dewiedi & Gupta, 2017).

Singh (2017) uzaktan eğitimin başlıca özelliklerini aşağıdaki şekilde sıralamaktadır:

1. Öğrenme öğrenci merkezlidir, süreç öğrencinin öğrenme hızına uygun olarak planlanır.
2. Eğitim süreci esnektir, bilgi çeşitlendirilmiş ve açık bir şekilde sunulur.
3. Her yaştan insana, özellikle çalışanlara zaman ve mekân gözetmeden eğitim alma fırsatı sunar.
4. Eğitimin yaşam boyu sürdürülen bir etkinlik olarak tasarlanmasını sağlar.
5. Farklı alanlarda bireyin bilgisini yenileyebileceği ortamlar oluşturmaktadır.

Eğitim öğretimde kullanılan bu uygulamaların en önemli uygulayıcılarından birinin de öğretmenler olduğu bilinmektedir. Birçok alanda olduğu gibi müzik eğitimi alanında da BİT’den ve günümüzde BİT desteğiyle uygulanan; zaman ve mekâna bağlı kalmadan, yaşam boyu öğrenmeyi destekleyen uzaktan eğitimden faydalanılması kaçınılmazdır. Bu sebeple müzik öğretmeni adaylarının BİT ve uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çok boyutlu olarak incelenmesi, müzik eğitimi süreçlerine katkıda bulunup müzik eğitiminin teknoloji ile bütünleşebilmesi ve uzaktan müzik eğitiminin nitelikli olarak şekillenebilmesine olanak sağlayabilecektir.

1. 1. Araştırmanın Amacı

Yukarıdaki görüşlerden hareketle bu araştırmanın temel amacı, müzik öğretmeni adaylarının BİT ile uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesidir. Araştırmada bu temel amaca yönelik olarak aşağıdaki hipotezler sınanacaktır:

- H₁: Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu cinsiyet gruplarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₂: Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu genel not ortalamalarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₃: Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu kendi bilgisayarını olup olmasına göre anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₄: Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₅: Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu lisans düzeyi gruplarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.
- H₆: Katılımcıların BİT’e yönelik tutumu cinsiyet gruplarına göre farklılık göstermektedir.
- H₇: Katılımcıların BİT’e yönelik tutumu genel not ortalamalarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₈: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu kendi bilgisayarı olup olmamasına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₉: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₁₀: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu lisans düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

H₁₁: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu ile uzaktan eğitime yönelik tutumu anlamlı şekilde ilişkilidir.

H₁₂: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu, uzaktan eğitime yönelik tutumunu anlamlı şekilde etkilemektedir.

1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi

Günümüzde teknolojik gelişmelerin hız kazanmasından ötürü, toplumun öğretmenlerden bu doğrultudaki beklentileri de aynı oranda artmıştır. 21. yüzyılda öğretmenlerden BİT'e hakim olmaları ve sürekli gelişen teknolojiye ayak uydurmaları beklenmektedir. Bu çalışma, müzik öğretmeni adaylarının BİT'e yönelik tutumlarının tespit edilmesi ve bunlara yönelik önerilerde bulunulması açısından önemli görülmektedir. Çalışmada ayrıca müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumları da incelenmektedir. Örgün eğitimin yaşayabileceği pandemi vb. durumlarda uzaktan eğitim kurtarıcı özelliğiyle ön plana çıkmaktadır. Uzaktan eğitim ayrıca zamana ve mekâna bağlı olmadığından, yaşam boyu öğrenmeyi desteklemesi bakımından da önemli bir modeldir. Bu nedenle öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik yatkınlıkları ve tutumlarının üst düzeyde olması beklenmektedir. Bu çalışma müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının belirlenmesi ayrıca artırılmasına yönelik önerilerde bulunulması bakımından önemli görülmektedir. Literatür incelendiğinde müzik öğretmeni adaylarının hem BİT tutumları hem de uzaktan eğitim ile ilgili tutumlarının birlikte incelendiği çalışmaların az sayıda olduğu gözlemlenmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının BİT'e yönelik tutumlarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarına etkisinin öğrenilmesi, uzaktan eğitime yönelik tutumun artırılması açısından yol gösterici olacaktır. BİT ve uzaktan eğitimin farklı bağımsız değişkenlere yönelik olarak incelenmesi gelecekteki çalışmalara ışık tutabilecektir. Ayrıca BİT'in uzaktan eğitime yönelik etkisinin de inceleneceği çalışmalara destek niteliğinde olabilecektir. Bu sebeple ilgili literatüre katkı sunması açısından bu çalışmanın yapılması önemli görülmektedir.

1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırmanın örneklemini 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı güz yarıyılında Türkiye'nin yedi farklı bölgesinden 20 üniversitenin müzik öğretmenliği programlarında lisans 1, 2, 3, 4. sınıf ve üzerinde öğrenim gören toplam 228 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

2. Araştırmada kullanılan “Müzik Öğretmeni Adayı” kavramı müzik öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarıyla sınırlıdır.
3. Araştırmanın veri toplama araçları “BİT’e Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği” verileri ise bu ölçeklerle elde edilen nicel veriler ile sınırlıdır.

1. 4. Araştırmanın Varsayımları

1. Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının anketlerdeki sorulara içtenlikle cevap verdikleri varsayılmaktadır.
2. Verilerin toplanmasına yardımcı olan ölçme araçlarının kullanılabilirlik açısından uygun olduğu varsayılmaktadır.

1. 5. Tanımlar

Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT): Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), ilgili hizmetler ve içerik dahil olmak üzere bilgileri toplamak, işlemek, saklamak ve değiştirmek için kullanılan bilgisayar ekipmanı, yazılım ve elektronik iletişim ekipmanlarını içeren sistemlerdir (Ilıç, 2019).

Uzaktan Eğitim: Öğretmen ve öğrencilerin farklı zaman ve ortamlarda daha esnek bir öğretim süreci gerçekleştirmesini sağlayan eğitimin birden çok materyalle zenginleştirilmesinin sağlandığı sistematik bir eğitim teknoloji uygulamasıdır (Uşun, 2006).

Tutum: Zihinsel nesneler için pozitif veya negatif yoğunluğun sınıflandırılması ve sıralanmasıdır. Bu, duygusal ve psikolojik bir hazırlıktır, yaşamın ve deneyimin sonucudur ve bireysel davranışı yönlendirme veya dinamik olarak etkileme yeteneğidir (Thurstone, 1928; Allport, 1967; akt., Tavşancıl 2014, s. 65).

2. LİTERATÜR TARAMASI

2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

Bu bölümde BİT ve uzaktan eğitim ile ilgili literatürde yer alan bilgilere yer verilmiştir. Bu kapsamda ülkemizde ve dünyada BİT ve uzaktan eğitimin tarihsel gelişimine, öğretmenlerin süreçteki rolüne, bu iki ana değişkenin avantaj ve dezavantajlarına, aralarındaki ilişkiye ve müzik eğitiminde kullanımına yönelik bilgiler sunulmuştur.

2. 1. 1. Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT)

Bilgi, bireyler tarafından toplum içerisinde yaşantı yoluyla öğrenilmektedir. Bu nedenle bilginin temelini toplumların oluşturduğu düşünülmektedir (Uçak, 2010). Toplumların tarih boyunca farklı isimlerle sınıflandırıldığı görülmektedir. Sanayi toplumu ve tarım toplumu gibi isimlendirmeler bir toplum yapısını ifade etmektedir. Her toplum yapısının belli özelliklere sahip olduğu bilinmektedir. Özellikle sanayi toplumundan sonra gelen bilgi toplumu ile de artık bilgi üretmenin ve dağıtılmasının önemli olduğu düşünülmektedir (Özkan, 2009; Numanoğlu, 1999).

Bilgi toplumunun temelini ise eğitim oluşturmaktadır. Toplum içerisindeki bireylerin aldıkları eğitimin niteliği o toplumun gelişmişlik durumunu göstermektedir (Aydın, 2003). Toplumların gelişimi ise bilim ve teknolojiye gelişmeler ile olmaktadır. Bilim ve teknolojinin sürekli gelişmesinin yarattığı yeni koşulları yakalamak için toplumlar "bilgi toplumu" haline gelmektedir (Topaloğlu, 2008). Bilgi toplumu doğası gereği bireylerin kalıcı olarak eğitimini desteklemektedir. Ayrıca bireylerin yeni bilgilerle donatılması ve bu bilgileri kullanabilmelerine olanak sağlamaktadır (Hubackova & Ruzickova, 2015).

Bilgi toplumu, bilginin insan olduğu, bilgi üretiminde insanların yer aldığı, hayat boyu öğrenmenin yerleşik bir hale büründüğü, özetle ifade edilecek olursa öğrenen bireylerin, kurumların ve toplumların olduğu, toplumsal bir yaşam biçimidir (Bölükoğlu, 2002). Bu toplumsal yaşam biçiminin temelini teknoloji oluşturmaktadır.

Bilim ve teknolojiye gelişmeler bu iki kavramın birbirlerini etkileyerek gelişmelerine neden olmaktadır. Bilimsel bir bilginin kuramsal boyutu teknolojik bilgi ile uygulamaya konulabilmektedir. Bu etkileşim sayesinde de toplumların kendi ihtiyaçlarını daha kolay giderebildikleri düşünülmektedir (Avcı, Kurtoğlu & Seferoğlu, 2010).

Teknoloji insan hayatının olmazsa olmazı haline gelmiştir. Sağlık ve ulaşım gibi pek çok alanda yapılan teknolojik gelişmeler insanların günlük hayatlarını olumlu yönde etkilemektedir. Şüphesiz eğitim alanında da teknolojiden yararlanmak kaçınılmazdır. Eğitimde kaliteyi yakalamak isteyen kurumlar, teknoloji ve eğitimin birbiri ile etkileşim halinde olmasını beklemektedir. Bu

bağlamda değerlendirildiğinde teknoloji ve eğitim birbirlerinden etkilenmektedir (Bodur & Tekinarslan, 2019).

Teknolojideki gelişmeler, insanlara zamanın değişmeyen gerçeklerinin değiştiğini göstermektedir. Geçen bu sürede değişimin ana faktörü olan teknoloji bile faydasını yitirirken, toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel alanda devrim niteliğinde yenilikler meydana gelmektedir. Kuşkusuz günümüzde yaşanmakta olan bu değişimin ana sebebi ortaya sürülen, paylaşılan ve kullanılmakta olan bilginin nicelik ve kalitesidir. Bu bağlamda içinde bulunduğumuz çağa bilgi çağı ve bu çağın gereklerini yerine getirenlere de bilgi toplumu denilmektedir (Polat & Odabaş, 2008). Bilgiye ulaşmanın kolay olması ve bilginin sürekli değişebilirlik göstermesi nedeniyle çağımız bilgi çağı olarak da adlandırılmaktadır (Gürkan, Özgün, & Kahraman, 2017).

Bilgi çağında bireylere bazı becerilerin kazandırılması gerekmektedir. Bu beceriler problem çözme, sorulara cevap bulma ve düşünme gibi becerilerdir. Ayrıca bilgi çağında bireylerin öğrenimlerinin gerçekleşebilmesi için modern öğrenme uygulamalarına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir (Trilling & Hood, 1999). Bilgi çağı olarak adlandırılan günümüz dünyasında bireylerin eğitimi oldukça önemli görülmektedir. Bireyler bir yandan temel bilgiler ile donatılırken bir yandan da günümüzün teknolojik araçlarını kullanmaları gerekmektedir (Demirel, 2009). Bu gerekliliklere sahip bireylerin eğitilmesi 21. yüzyıl dünyasının öncelikli hedefleri arasında yer aldığı düşünülmektedir.

21. yüzyıl birtakım farklılıkları içerisinde barındırmaktadır. Bu farklılıkların kuşkusuz en önemlilerinden biri de hızla gelişen teknolojik gelişmelerdir. Bu gelişmeler neticesinde pek çok kurumda yaşanan değişimler eğitim kurumlarında da meydana gelmiştir. Yaşanan bu değişim ve gelişmelere kişilerin uyması gerekmektedir (Korkut & Akkoyunlu, 2008). Bu değişim ve gelişim süreci farklı kavramları da beraberinde getirmiştir. 21. yüzyılın diğer bir adı da bilgi ve teknoloji (BT) çağıdır. Topaloğlu (2008) BT kavramını; “bireye dönük ve daha etkin öğrenmelerin sağlanabilmesi için, öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan araçlardır” şeklinde tanımlamaktadır (s.72). Bireylerin etkin öğrenmelerinin gerçekleşebilmesi için öğretmenleri ile iletişim halinde olmaları gerekmektedir. Bu sebeple eğitimde BİT kullanılması önem arz etmektedir.

Günümüzün dünyası BİT’in hakim olduğu bir çağ olarak adlandırılmaktadır. Günümüzde bilgi, büyük bir güç unsuru olarak görülmektedir. Bilginin oldukça önemli görüldüğü ve çabuk tüketildiği bir toplumda, BİT’i kullanmak zorunlu hale gelmektedir (Alaca & Yılmaz, 2016).

BİT iki farklı teknolojik kavramı içerisinde barındırmaktadır. Bu teknolojiler bilgi teknolojisi ve iletişim teknolojisi. Çünkü bilgiye erişmek için kullanılan teknolojiler aynı zamanda iletişim amaçlı da kullanılmaktadır ve iletişim sürecinde kişiler arasında iletilen her şey bilgi olarak tanımlanabilmektedir. BİT; bilgiyi iletmek, saklamak, üretmek, düzenlemek, yeniden üretmek ve paylaşmak için kullanılan tüm araçlar, donanım ve ortamlar olarak tanımlanabilir (Aydoğmuş & Karadağ, 2020). Eryılmaz (2018) BİT’i, “çağımızda günlük yaşantımızın ayrılmaz ve bütünleşik bir

parçası olarak hayatımıza girmiştir. Bu sistemler sayesinde ihtiyacımız olan bilgiye çok rahat ulaşılabilmekte, onları depolayabilmekte ve değişik yerlerdeki coğrafi noktalardan da bunu sağlayabilmekteyiz” diye tanımlamaktadır (s.38).

BİT bilgisayar, internet ve televizyon gibi elektronik dağıtım sistemlerinde ve günümüz eğitim alanında yaygın olarak kullanılmaktadır (Fu, 2013). BİT insanların sorunlarını çözmeye yardımcı bir teknolojik gelişme olmuştur. Eğitim alanında da güçlü bir yardımcı kuvvet olarak görülmektedir. BİT yeni bir teknolojik durum olmasından dolayı başlangıçta bazı sorunlarla karşılaşıldığı bilinmektedir. Eğitim alanında uygulanan eski tip yöntemlerin bu yeni teknolojiye adapte olmakta zorlanması bu sorunlardan biri olabilmektedir (Moursund, 2005). BİT’in geleneksel eğitimi destekleyici bir potansiyele sahip olduğu düşünülmektedir.

Eğitimde BİT kullanımının geçmişi nispeten kısadır. 1979’dan önce bilgisayarlar çoğunlukla yükseköğretim kurumlarında bulunuyordu. 1980’lerde, mikro bilgisayarlar üniversitelere dağıtılacak ve öğretmenler eğitim-öğretim sürecinde bilgisayarların nasıl kullanılacağı sorununu çözmek için çalışmalarda bulunacaklardır. 1990’ların ortalarından bu yana, ülkeler eğitim planlarını destekleyerek, organize ederek, uzmanları geliştirerek ve programlamayı iyileştirerek BİT’in eğitim merkezlerinde kullanımını artırmıştır (Mohite, 2020). BİT, gelenekselleşmiş eğitimi dönüştürerek, öğrenci merkezli öğrenmeyi teşvik etmek ve öğrenme sürecini çekici hale getirmektedir. Ayrıca her zaman yenilikçi bir öğrenme ortamı sağlamaktadır (Zafari, 2019).

BİT, kaliteli bir eğitim içeriğinin oluşturulmasını sağlamaktadır. Bu içeriğin düşük maliyetli olduğu ve doğru bir eğitim için fırsatlar sağladığı düşünülmektedir. Geleneksel eğitimde var olan ve genellikle de güncelliğini kaybetmiş kitapların basılması gibi durumların geride bırakılması gerekmektedir. Bu durumların yerine BİT destekli içeriklerin oluşturularak eğitime ulaşma konusunda sorunlar yaşayan bireylere kaliteli eğitim içeriğinin sağlanacağı düşünülmektedir (The Earth Institute, Columbia University & Ericsson, 2016).

Avrupa komisyonu (2011) tarafından hazırlanan “Avrupa’da okullarda BİT aracılığıyla öğrenme ve yenilik üzerine temel veriler” raporunda BİT ile sağlanan hizmetlerin (bilgisayar ağı, etkileşim, sunum, analiz) 21. yüzyıl becerilerini destekleyen anahtar etken olduğu düşünülmektedir.

BİT doğru kullanılırsa eğitimin kalitesini artıracak olduğu düşünülmektedir. Artık gelişmekte olan ülkelerin eğitim kalitelerini artırmak için çalışmalar yaptıkları bilinmektedir. Bu nedenle son on yılda bu ülkeler eğitimde BİT kullanımı alanında pek çok yatırıma imza attıkları bilinmektedir. BİT’in, toplumların öğrenme ihtiyaçlarını da büyük ölçüde kolaylaştıracağı beklenmektedir (Kalkınma Bakanlığı, 2018). BİT’in eğitim-öğretim sürecinde sorunsuz bir şekilde uygulanabilmesi ile ilgili dikkat edilmesi gereken bazı temel hususlardan bahsedilmektedir. Rose ve Kadvekar (2015) bunları şu şekilde sıralamaktadır:

- Eğitim etkinliklerini ve görevlerini planlı bir şekilde yönetmedir (otomasyon).
- Etkili içerik oluşturma ve sunulmasıdır.

- Platformlar yardımıyla içeriğin dağıtılmasını kolaylaştırmadır.
- Verileri uygun şekilde saklama ve onların yeniden kullanılmasının sağlanmasıdır.

BİT'in eğitim-öğretim sürecine sağladığı bazı avantajları bulunmaktadır. Kulkarni (2015) bu avantajları şu şekilde sıralamaktadır:

- Öğretmen ve öğrenciler için zaman engellerinin ortadan kalkmasıdır.
- Öğrencilerin gerekli teknolojik araçları sağlayabildiği her yerde eğitim almasıdır.
- BİT aracılığıyla geliştirilmiş grup işbirliğini mümkün kılmasıdır.
- Eğitimi uluslararası boyutta alabilme imkânı sağlamasıdır.

BİT'in eğitim-öğretim sürecine yönelik olarak sağladığı avantajların yanında verimli şekilde kullanımını kısıtlayan bazı zorlukları da barındırdığı bilinmektedir. Kaliteli bir içerik oluşturmanın uzun zaman alması ve yüksek maliyet gerektirmesi, kırsal kesimlerde gerekli internet altyapısının bulunmaması gibi sebepler BİT'in eğitim öğretim sürecine katkı sağlayabilmesini zorlaştırmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin BİT'e ve teknolojik gelişmelerin öğrenci eğitimine aktarılmasına yönelik bilgi, davranış ve bakış açılarının da bu anlamda önemli bir yeri olduğu söylenebilir. Ayrıca internet ortamında pek çok bilgi yer almaktadır. Bu durumun öğrencilerin doğru bilgilere ulaşmasında zorluklar yaratacağı düşünülmektedir. Öğretmenlerin bu bilgileri düzenleyerek öğrencilerini en doğru bilgi ile buluşturması gerekmektedir (Chitale & Thakar, 2015).

Bu alanda gerçekleşen hızlı gelişmeler, öğrenme ve öğretme süreçlerini etkileyerek öğretmenlerin bu alanla ilgili çalışma yeterliklerinin geliştirilmesini zorunlu hale getirmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2006).

2. 1. 2. BİT Kullanımında Öğretmen Rolü

Tarımdan sanayi toplumuna geçiş 100 yıl sürerken sanayiden bilgi toplumuna geçiş yalnızca 20 yıl sürmüştür. Her alanı etkisi altına alan bu hızlı geçiş, eğitim alanını da doğrudan etkilemiştir. Bu etki öğretmenlikte mesleki gelişimin sürekli olarak desteklenerek öğretmenlerin eğitilmesi gerekliliğini doğurmuştur (Hacıoğlu, 1990).

Çağın gerekliliklerine uygun bireylerin yetiştirilmesi eğitim sistemlerinin temel amaçlarındandır. Bu bireyleri eğitecek olan kişiler ise öğretmenlerdir. Öğretmenlerin değişen dünyaya ve gelişen teknolojiye ayak uydurmaları gerekmektedir (Yılmaz, 2007). Yaşadığımız çağ bilgi çağı olarak tanımlanmakta ve öğretmenlerden bu çağa ayak uydurmaları beklenmektedir.

Bilgi çağında öğretmen, mevcut bilgilerini sürekli yenileyerek öğrencilerine rehberlik eden ve gelişmeye her zaman açık olan kişidir (Levendoglu, 2004). Öğretmenlerin toplumun gelişmesinde ve bilgi toplumu haline gelmesinde en büyük faktör olduğuna inanılmaktadır. Öğretmenler, bir milletin geleceğinin tohumlarını eken kişilerdir. Toplumun bir kuşakta ulaşacağı nokta ile bugünün öğretmenleri arasında inkâr edilemez bir ilişki olduğu bilinmektedir (Gündüz &

Odabaşı, 2004). Bilgi çağının önemli bileşenlerinden olan teknolojinin, öğretmenler tarafından benimsenip kullanılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Günümüzde öğretmenler teknolojiyi çok iyi kullanabilmeli ve bu teknolojileri eğitim-öğretim süreçlerine uyarlayabilmelilerdir. Öğretmen adaylarının teknolojinin potansiyelini yararlı ve verimli kullanabilmeleri için teknolojiye karşı bakış açıları da oldukça önemli görülmektedir. Teknolojik gelişmeler bir yandan yeni eğitim gereksinimleri yaratırken diğer yandan da eğitim uygulamaları için yeni fırsatlar sunmaktadır. Yapılan araştırmalarda öğretmen adaylarının eğitim-öğretim sürecinde teknolojiyi nasıl kullanacakları konusunda sınırlı bilgiye sahip oldukları gözlemlenmektedir. Teknolojik araçların kullanımı ile ilgili olarak bazı eğitimlere katılmış olsalar dahi öğretim teknolojilerini kullanmada ve materyal geliştirmede sorunlar yaşadıkları gözlemlenmiştir (Çelik & Kahyaoğlu, 2007).

Arapgirlioğlu (2003) yaptığı çalışmada günümüz müzik öğretmenlerinin derslerinde teknolojiyi yeterince kullanamadıklarını tespit etmiştir. Günümüzde öğretmen adaylarının teknolojiyi öğretim sürecinde verimli ve etkili bir şekilde kullanabilmeleri gerekmektedir. Öğretmen adaylarının bu gelişmelerden faydalanabilmeleri için teknolojiye yönelik tutumları da önem arz etmektedir (Çelik & Kahyaoğlu, 2007).

Thurstone'a (1928) göre tutum yaşam ve deneyimler sonucu ortaya çıkan pozitif veya negatif bakış açılarıdır. Tavşancıl (2014) ise tutumu, "bireyin davranışlarını yönlendiren ve öğrenme sonucunda oluşan durumlardır" şeklinde tanımlamaktadır (s.16). Tezbaşaran (2008) ise, "belirli nesne, durum, kurum, kavram ya da diğer insanlara karşı öğrenilmiş, olumlu ya da olumsuz tepkide bulunma eğilimidir" şeklinde ifade etmektedir (s.2). Her üç araştırmacı da tutum kavramını tanımlarken öğrenilen bir durum olduğu konusunda aynı fikirde oldukları görülmektedir. Bu nedenle öğretmen adayları ve öğretmenlerin BİT ile ilgili tutumlarında olumlu yönde bir etki oluşturmak için BİT ile ilgili eğitim faaliyetlerine önem verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Öğretmenlere verilen zorunlu hizmet içi faaliyetler kapsamında BİT alanında verilen eğitimlerde bilgisayar ile ilgili konular yer almaktadır. Artık kullanımı neredeyse zorunlu hale gelen BİT araçlarına karşı, öğretmenlerin tutumları olumlu düzeyde olsa bile bu alanda yeterli eğitim alamadıklarından dolayı BİT'i derslerinde kullanmakta yetersiz kalacaklardır (Cüre & Özden, 2008). BİT ile ilgili uygun eğitimlerin verilebilmesi için öğretmen yetiştiren kurumların bu teknolojik altyapıya sahip olması gerekmektedir (Sudhir, 2015). Bu şartları sağlayan kurumlardan, öğretmen eğitimleri kapsamında BİT ile ilgili gerekli konulara yer vererek çağa ayak uydurabilen eğitimciler yetiştirmesi beklenmektedir.

Özellikle BİT ile desteklenen bir müzik eğitiminin gerçekleşebilmesi için müzik öğretmenlerinin BİT konusunda desteklenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte müzik öğretmenlerinden BİT'den haberdar olmaları ve bu konuda eğitim almaları beklenmektedir (Southcott & Crawford, 2011).

Öğretmenler öğrenmeyi gerçekleştiren kişiler olmaları sebebiyle, eğitimde BİT kullanımının benimsenmesinde ve uygulanmasında çok önemli bir rol oynarlar (Pelgrum & Law, 2003). Eğitim-öğretim sürecinde öğretmenlerin hepsinin BİT kullanabilmesi gerekmektedir. Çünkü gün geçtikçe daha fazla öğrencinin BİT'e hakim olarak yetiştiği görülmektedir. Öğrencilerin öğretim sürecinde aktif öğrenenler olabilmeleri için öğretmenlerin derslerini BİT ile zenginleştirmesi beklenmektedir (Burgan, 1994).

Eğitimde BİT kullanımı yönetici, öğretmen ve öğrenci gibi unsurların rol ve sorumluluklarını etkilemektedir. Hızlı bir gelişim gösteren eğitim dünyasında eğitim kurumlarından beklentiler de aynı yönde değişmektedir. Eğitim kurumlarından nitelikli bireyler yetiştirmesi beklenmektedir. Nitelikli bireylerin gelişimi ise öğretmenlerin bilgi ve becerilerini geliştirmeleri ile mümkündür. Araştırmalar, öğretmenlerin çeşitli nedenlerle BİT kullanımından endişe duyduklarını göstermektedir (Aydın & Semerci, 2017). Sučić ve Gašpardi (2011) yaptıkları çalışmada öğretmenlerin BİT'i nadiren kullandıklarını belirtmişlerdir.

BİT'in sınıflara başarılı bir şekilde uygulanabilmesi öğretmenlerin becerilerine bağlı olacaktır. Yeni bir öğrenme ortamı oluşturmak için, yeni teknolojileri yeni öğretim yöntemleriyle birleştirmek, sosyal aktivite sınıfları oluşturmak, işbirliğine dayalı etkileşimi, işbirliğine dayalı öğrenmeyi ve grup işbirliğini teşvik edici faaliyetlerde bulunmak gereklidir. Bu, farklı bir sınıf yönetimi becerileri seti gerektirmektedir. Gelecekteki öğretim becerileri; öğrenme ortamını, teknik okuryazarlığı, bilgiyi geliştirme ve yaratmayı iyileştirmek için teknolojiyi kullanmanın yenilikçi yollarını geliştirme ve teşvik etme becerisini içerecektir. Öğretmenlerin profesyonel öğrenimi, bu eğitimin önemli bir parçasıdır (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [Unesco], 2011).

2. 1. 3. Müzik Eğitiminde BİT Uygulamaları

Modern çağda müzik öğretiminin uygulanabilmesinde farklılıklar olduğu gözlemlenmektedir. Modern zamanda müzik eğitimi, BİT merkezli teknoloji ile etkili bilgi, motivasyon ve öğrenme ortamlarını yeniden düzenleyebilmektedir (Byanjankar & Bhaskar, 2020).

BİT'in müzik müfredatına dahil edilmesi sonucunda, öğrenci ve öğretmenlerin daha zengin öğrenmelere eşit erişimi olacaktır. BİT kullanımı ile müzik eğitiminin etkinliğinin artacağı da düşünülmektedir (Ibidun, 2010). Müzik eğitimi alan öğrencilerin öğrenim sürecine etkin katılımının da sağlanacağı düşünülmektedir.

BİT ile desteklenen eğitim ile öğrencilerin öğrenme etkinliklerine katılımlarının kolaylaşacağı ve öğrencilerin eğitim sürecine daha aktif bir şekilde katılacağı düşünülmektedir. Özellikle BİT tabanlı müzik eğitiminin, öğrencilerin bireysel olarak öğrenebilmelerine yardımcı olabileceği ve merak duygularını artırarak bilgi edinebilmelerine de katkıda bulunabileceği söylenebilir. Böylece müzik dersinin daha verimli bir hale bürünmesi sağlanabilecektir. BİT ayrıca,

müzik eğitiminde kullanılan soyut kavramların daha iyi anlaşılması ve analiz edilmesine de yardımcı olmaktadır (Sandu, 2021).

Zsuzsa, Föiskola ve Kar (2013) müzik eğitimi veren kurumlarda dijital araçların kullanımını inceledikleri çalışmada, BİT araçlarının ders işlenişini etkilediği ve müzik eğitimini olumlu yönde etkilediğini gözlemlemektedir. Ayrıca müzik eğitiminde BİT'in kullanımı ile öğrencilerin müzikal ve dijital becerilerini geliştirici yetkinliğe sahip olduğunu düşünmektedirler. Aynı araştırmacılar müzik eğitiminde BİT kullanımı ile öğrencilerin daha motive olduğunu ve daha hızlı şekilde öğrendiklerini belirtmektedirler.

Kern (2021) müzik dersini BİT desteği ile uygularken müzikal kavramların öğretilmesinde zorluk yaşamadığını, birçok farklı materyallerden yararlanabildiğini (resim, video, vs.) bu durumun öğrencilere ilham veren ve motive eden bir yaklaşıma neden olduğunu söylemektedir.

Genel olarak bakıldığında BİT destekli bir müzik eğitimi yapılarak bireylerin öğrenimi üzerinde olumlu bir etki oluşturulduğu düşünülmektedir. Bireylerin öğrenme süreçlerinin zenginleştirilmesine olanak sağladığı söylenmektedir.

2. 1. 4. Uzaktan Eğitim

İnsanlar, ateşten faydalanıp toprakla ilgilenmeye başladığından beri teknoloji inanılmaz bir gelişme kaydetmiştir. Ulaşım ve iletişim alanlarında yapılan birçok yenilik ile birlikte teknoloji, insan hayatının olmazsa olmazı haline gelmiştir. Bu alanda yapılan çalışmalar hakkında bilgi sahibi olmak günlük hayatı kolaylaştıracaktır. Bu sebeple teknolojinin eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde kullanımı önem arz etmektedir (Bacanak, Karamustafaoğlu, & Köse, 2003). Teknolojinin hızlı gelişimi ve kullanımının yaygınlaşması göz önüne alındığında, eğitim kurumlarının bu gelişmelere kayıtsız kalmaması gerekmektedir (Akkoyunlu, 1995).

Eğitimin sürdürülebilir olması ve bireylerin kendi gelişimlerini sağlayabilmesi için eğitim faaliyetlerine zaman ayırması gerekmektedir. Çalışma hayatının verdiği yoğunluğun içerisinde, eğitim faaliyetlerinin öğretmen ve öğrencinin aynı ortamı paylaştığı sınıflarda devam edebilmesinin güçleştiği gözlemlenmektedir. Bu yüzden farklı bir eğitim modeline ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir. Öğretmen ve öğrencinin fiziksel olarak bir arada olmadığı bu modele uzaktan eğitim modeli denmektedir (Al & Madran, 2004).

Uzaktan eğitim; öğretmenler ve öğrenciler için farklı zamanlarda ve ortamlarda esnek öğretim süreçleri geliştirebilen, birden çok materyallerle eğitimin zenginleştirildiği sistematik bir eğitim teknolojisi uygulamasıdır (Uşun, 2006). Uzaktan eğitim sürecinde öğretmen ve öğrencilerin yüz yüze iletişim kurmadıkları görülmektedir. Bu eğitim süreci farklı iletişim araçları vasıtasıyla gerçekleştiği bilinmektedir. Uzaktan eğitim sürecinin gerçekleştirilmesi için farklı uygulamaların olduğu bilinmektedir.

Uzaktan eğitim uygulamalarını kullananlar için iki farklı seçenek olduğu gözlemlenmektedir. Bunlar senkron (eş zamanlı) ve asenkron (eş zamansız) seçenekleridir (Işık, Karacı, Özkaraca, & Biroğul, 2010). Senkron uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrencinin iletişim halinde eş zamanlı olarak öğretim faaliyeti gerçekleştirdiği eğitim türüdür. Bu eğitim türünde öğrencinin süreç içerisinde aktif olduğu gözlemlenmektedir. Asenkron eğitim ise eş zamanlı olmayıp öğrencinin uygun bir zamanında öğretmen tarafından hazırlanmış içeriğin izlenerek öğrenilmeye çalışılmasıdır (Duran, Önal, & Kurtuluş, 2006).

Senkron eğitim ile öğrenciler öğretmenlerine ders esnasında sorular yöneltebilir, öğrenci aktif konumda olabilir ve öğretmen öğrenci etkileşimi sağlanabileceği düşünülmektedir. Asenkron eğitim ile öğrenciler istedikleri zamanda öğretim gerçekleştirerek kendi öğrenme hızlarına uygun çalışmalar yapabildiği gözlemlenmektedir.

Asenkron eğitimde öğretmen-öğrenci iletişimi oldukça geç gerçekleşmektedir. Bu durum asenkron eğitim için bir dezavantaj oluşturduğu görülmektedir. Senkron eğitimde ise öğretmen-öğrenci iletişiminin iki yönlü gerçekleşmesinden dolayı asenkron eğitim, senkron eğitim ile desteklenerek daha verimli bir uzaktan eğitim faaliyeti yürütüleceği düşünülmektedir (Yorgancı, 2015).

2. 1. 5. Türkiye’de Uzaktan Eğitim

Ülkemizdeki uzaktan eğitim faaliyetlerinin ilk olarak ne zaman başladığı konusunda farklı görüşler olmakla birlikte, Hızal’a (1983) göre 1961 yılında Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından başlatıldığı belirtilmektedir. 1966 yılında MEB tarafından Mektupla Öğretim ve Teknik Yayınlar Müdürlüğü kurulmuştur. Kurulan bu müdürlük 1974 yılında çıkarılan Bakanlık onayı ile etki alanı genişletilerek mektupla öğretim merkezi adını almıştır (Kaya, 2002).

Mektupla öğretim merkezi ilk olarak mesleki ve teknik alanda mektupla öğretim kurslarına sahipken birtakım projelerle birçok öğrencinin yararlanacağı farklı konu alanlarında materyaller geliştirmekle de görevlendirilmiştir (Özdil, 1982). 1974-1975 eğitim-öğretim yılında liselerden mezun olan yaklaşık 45.000 öğrenci uzaktan yükseköğrenime başlamak için Deneme Yüksek Öğretmen Okuluna kayıt olmuştur. 1975’te kurulan Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR) ile birlikte öğretmen adayları bu kuruma aktarılmıştır (Cabı & Ersoy, 2017). Kaya (2002) YAYKUR ile ilgili olarak şunları ifade etmektedir:

YAYKUR, lise veya dengi okullardan mezun olarak bir üniversite ya da yüksekokula girmek olanağı bulamayan öğrencilere, toplumumuzun gereksinim duyduğu alanlarda eğitim teknolojisinin bütün gereklerini kullanarak, Hükümet Programlarında ve Kalkınma Planlarında yer alan hedefler doğrultusunda öğretim olanağı hazırlamak amacıyla 26.09.1975 gün ve 01/3475 sayılı Bakanlık Onayına dayalı olarak kurulmuştur (s.31).

Yükseköğretimde uzaktan eğitim faaliyetleri denince akla ilk gelen Anadolu Üniversitesi olmuştur. Anadolu Üniversitesi'nin temelleri 1958 yılında Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi ile atılmıştır. 1982 yılında ise Anadolu Üniversitesi adını almıştır. Anadolu Üniversitesinin kuruluşu ile birlikte uzaktan eğitim alanında pek çok yenilik yaşanmıştır.

Günlük hayatımızda yeri olan radyo ve televizyon yayınlarının uzaktan eğitim alanında da tercih edildiği bilinmektedir (Şalvarlılar, 2019). 1982 yılında Anadolu Üniversitesinde Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) tarafından desteklenen açık uzaktan eğitim programı başlatılarak televizyon kanalları kullanılmaya başlandı (Geray, 2007). 1983 yılında Anadolu Üniversitesi bünyesinde, 2547 sayılı yükseköğretim kanunu ile açık öğretim fakültesi kurulmuştur (Zırhloğlu, 2006). Bu fakültenin kuruluşu ve televizyon yayınları ile de uzaktan eğitim faaliyetleri tüm ülke geneline yayılmaya başlamıştır.

1982-1993 yılları arasında açık öğretim sistemine talebin arttığı görülmektedir. Artan talep doğrultusunda birçok yeni uygulamalarda bulunulmuştur. Anadolu Üniversitesi ve MEB arasında oluşturulan protokol ile iki yüz bine yakın öğretmene ön lisans ve lisans tamamlama imkânı verilmiştir. 2000 yılına gelindiğinde ise yine MEB ile gerçekleştirilen işbirliği neticesinde Okul Öncesi ve İngilizce Öğretmenliği lisans programlarının açıldığı görülmektedir.

2. 1. 6. Dünyada Uzaktan Eğitim

18. yüzyılda temelleri atılan uzaktan eğitime, ilk olarak mektupla öğretim yoluyla başladığı bilinmektedir. 1728 yılında başlanan bu uygulamanın İsveç'te gerçekleştiği bilinirken, 20 Mart 1728 tarihinde Boston gazetesinde yayınlanan ilanda “Steno Dersleri” verileceği belirtilmektedir. 1833 yılına gelindiğinde ise İsveç'te yayınlanan bir ilanda mektup vasıtasıyla öğretim yapılacağı yazılı bir şekilde beyan edilmiştir (Çoban, 2013). Steno; yazılı bir metindeki harfleri kısa ve yalın işaretler ile yazıya alma yöntemidir. Bu harflere karşılık gelen işaretlerle ilgili olarak bir alfabenin olduğu bilinmektedir (Türk Dil Kurumu [TDK], 2011). Mektupla eğitim faaliyetlerinin yapılıp yapılmadığı ile ilgili olarak herhangi bir kanıt olmadığı, eğer yapılmışsa iletişimin iki yönlü mü gerçekleştiği ve değerlendirmelerin nasıl yapıldığı net bir şekilde bilinmemektedir (Kaya, 2002).

SHORTHAND ALPHABETS			
Pitman	Gregg	Pitman	Gregg
— K	—	(TH	—
— G	—	/ CH	/
— M	—	/ J	/
— N	—	) Z	—
— NG	—	— Z	—
— P	—	— SH	—
— B	—	— ZH	—
— T	—	— H	—
— D	—	— H	—
— S	—	— R	—
— S	—	— R	—
— F	—	— L	—
— V	—	— W	—
— TH	—	— Y	—

Şekil 1. Steno alfabesi

Dünyada üniversite düzeyinde uzaktan eğitim faaliyeti 1840 yılında Isaac Pitman tarafından yapıldığı varsayılmaktadır. İngiltere’de bulunan Bath Üniversitesinde mektuplaşma ile steno öğretmeye başlayan Pitman, bu uygulamaya dini içerikli yazıları steno ile kaleme almayı öğreterek başlamıştır. Bu uygulamanın sonunda da öğrencilerini notla değerlendirmiştir (Kaya, 2002). Mektupla uzaktan eğitim konusunda Amerika Birleşik Devletlerini örnek alan İngiltere, 1883 yılında mektupla eğitim üniversitesi kurmuştur. İlk zamanlar halkın yoğun ilgi gösterdiği bu kuruma zaman geçtikçe ilgi azalmış ve faaliyetleri mecburi olarak sona ermiştir (Nizam, 2004). Mektupla eğitim, yıllar ilerledikçe yaygınlaşmış, kabullenilmiş ve faydası artmıştır (Begimbetova, 2015).

1898’de İsveç’te Hans Hermond tarafından uzaktan eğitim faaliyeti yürütülen bir lise kurulmuştur. Avustralya, 1910 yılında uzaktan eğitim faaliyetlerini üniversite düzeyinde başlatmış olup aynı zamanda ilk ve orta dereceli okullarda da ilk kez uzaktan eğitim faaliyeti yürüten ülke konumunda olduğu bilinmektedir (Abazoğlu & Umurhan, 2015). Avustralya, uzaktan eğitim faaliyetlerinin yoğun olarak uygulandığı bir ülkedir (Hızal, 1983). Uzaktan eğitim faaliyetlerinin popülerlik kazanması teknolojinin gelişimi ile paralellik gösterdiği düşünülmektedir. Teknolojinin hızlı gelişmesi neticesinde ve radyo-televizyon yayıncılığının başlaması sonucunda uzaktan eğitim faaliyetleri bu yayınlar ile de yürütülmüştür.

Çoban (2013) radyo yayınlarının süreci ile ilgili olarak şunları ifade etmektedir:

İlk radyo yayını ise 2 Kasım 1920 tarihinde ABD’de başlamış, bu tarihten itibaren de birçok üniversite kendi radyo yayınlarını devam ettirmiştir. 1923 yılında Amerika’da okullar için eğitsel radyo programları yayınlanmaya başlamış ve ilk denemenin ardından bir yıl içinde 500’den fazla radyo yayın istasyonu açılmıştır. Diğer ülkelerde de radyo yayıncılığı hızlı bir biçimde yayılımını sürdürmüştür. 1922 yılında İngiltere’de, Fransa’da ve Sovyetler Birliği’nde, 1923 yılında ise Almanya’da radyo yayınlarına başlanmıştır (s.3).

Uzaktan eğitim alanında ilk televizyon yayıncılığı Iowa State Üniversitesinde 1933 yılında yapılmıştır. 1967 ve 1985 yıllarında ise uzaktan eğitim faaliyetleri yürütülen iki üniversite kurulmuştur. Bu üniversiteler Open Üniversitesi (1967) ve Ulusal Teknoloji Üniversitesidir (1985). Almanya’da bulunan ve uzaktan eğitim alanında önemli bir yeri olan Fern Üniversitesi çalışmalarına 1974 yılında başlamıştır. Fern üniversitesi çeşitli alanlarda uzaktan eğitim faaliyetleri yürütmektedir (Gökmen, Gülnar, Peker, Uluyol, & Şahin, 2015).

Kaya (2002) dünya üzerindeki bazı uzaktan eğitim faaliyetlerini kronolojik olarak şu şekilde sıralamaktadır:

1. İngiltere (1840) Isaac Pitman tarafından mektupla steno öğretimi.
2. Amerika Birleşik Devletleri (1874) Illions Wesleyan Üniversitesi.
3. Almanya (1884) Rustinches Uzaktan Öğretim Okulu.
4. İsveç (1898) Hans Hermond Lisesi.
5. Avustralya (1910) Qucenland Üniversitesi.
6. Yeni Zelenda (1922) Mektupla Öğretim Okulu.
7. Türkiye (1956) Ankara Üniversitesi Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
8. Polonya (1966).
9. İspanya (1972) Ulusal Uzaktan Öğretim Üniversitesi.

2. 1. 7. Uzaktan Eğitimin Avantajları

Öğretmen ve öğrenciler için uzaktan eğitimin avantajları şu şekilde sıralanmaktadır:

- Öğretmen tarafından hazırlanan metin ve grafikler daha etkili sunulur.
- Öğrenci ödevlendirmelerinin kontrolü daha etkili bir şekilde yapılır.
- Gelenekselleşmiş sınıf ortamına farklı alternatifler sunulur.
- Öğretmen tarafından oluşturulan farklı materyallerle eğitim daha zevkli bir hal alır.
- Öğrencilerin teknolojiyi daha etkili kullanmaları sağlanır (Verma, 2017).
- Öğretmenler tarafından anlatılan derslerin video veya ses kaydı oluşturularak öğrencilerin istediği zaman izlemeleri sağlanır (Olivera, Penedo, & Pereira, 2018).
- Öğrenciler, kendi öğrenme hızına uygun çalışabilir ve ilgisini çeken konular hakkında daha fazla zaman ayırabilir (Cowan, 1995).
- Eğitim maliyetleri azaltılabilir.
- Bireylere hayat boyu öğrenme imkânı sağlar. Özellikle çalışan bireylerin çalışma hayatlarını olumsuzluğa uğratmadan eğitimlerini planlayabilme olanağı sağlar (Vlasenko & Bozhok, 2014).
- Her yaş grubundaki bireylere eğitim görebilme imkânı sağlar (Ağır, 2005).

2. 1. 8. Uzaktan Eğitimin Dezavantajları

Öğretmen ve öğrenciler için uzaktan eğitimin dezavantajları şu şekilde sıralanmaktadır:

- Uygulamalı derslerin verimliliği azalmaktadır (Ağır, 2005).
- Öğrencilerin hem öğretmenleri hem de kendi akranları ile etkileşimleri azalmaktadır.
- Teknoloji kullanımı konusunda yeterli birikime sahip olmayan öğrenciler için ciddi bir sorun oluşturmaktadır.
- Öğrencilerin ve öğretmenlerin yaşadıkları yerlerde teknolojik altyapı yetersizliği olabilmektedir.
- Yeterli disipline sahip olmayan öğrencilerde eğitim sürecinden kopmalar yaşanabilmektedir (Olivera vd., 2018).
- Eğitim paydaşları arasındaki iletişim zayıflar ve kurum kültürünün ortadan kalkmasına neden olabilmektedir.

2. 1. 9. Uzaktan Müzik Eğitimi

Uzaktan eğitim ile öğrencilerin pek çok görsel ve işitsel kaynaklara ulaşabildikleri bilinmektedir. Uzaktan müzik eğitimi günümüzde; çalgı, teori vb. alanlarda zaman ve mekandan bağımsız olarak, bilgi teknolojileri desteğiyle fiziksel yakınlık olmadan gerçekleştirilen müzik eğitimi şeklidir. Uzaktan eğitimin pek çok alanda kullanıldığı bilinmekte olup, bu eğitim modelinden müzik eğitiminde de yararlanılması gerektiği belirtilmektedir (Bennet, 2010; Canbay & Nacakcı, 2011; Karahan, 2016).

Uzaktan eğitimde, yüz yüze iletişimin olmaması bir uzaklığı meydana getirmektedir. Bu durum bireylerin öğrenimi üzerinde olumsuz etki bırakacağı dile getirilmektedir. Özellikle uygulamalı derslerin (müzik, görsel sanatlar vb.) yapılmasında yaşanan güçlükler nedeniyle bazı sorunlarla karşılaşılacağı düşünülmektedir. Ayrıca belirli bir çalışma disiplinine sahip olmayan bireylerin uzaktan eğitim sürecinden kopacağı varsayılmaktadır (Hamutoğlu, Gültekin, & Savaşçı, 2019). Özellikle uygulamaya yönelik kazanımların oldukça fazla olduğu müzik dersinin, uzaktan eğitim ile yapılmasında pek çok sorun ile karşılaşıldığı bilinmektedir.

Müzik eğitiminde önemli bir yeri olan çalgı eğitiminin uzaktan eğitim ile yapılabilmesinde belli zorlukların yaşandığı belirtilmektedir. Özellikle başlangıç seviyesinde uzaktan eğitimin verimliliğinin olmayacağı düşünülmektedir (Artaç, 2019; Uçan, 1994). Uzaktan müzik eğitiminin farklı yöntemler ile gerçekleştiği bilinmektedir.

Uzaktan müzik eğitiminde hem senkron (eş zamanlı) hem de asenkron (eş zamansız) eğitimden yararlanılmaktadır. Uzaktan müzik eğitiminde senkron eğitimin kullanılmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir. Özellikle enstrüman dersi verilirken bu eğitim türünden yararlanılmasının daha doğru olacağı söylenmektedir (Ruippo, 2003). Shoemaker ve Stam (2010)

yaptıkları çalışmada eş zamanlı (senkron) olarak gerçekleştirdikleri piyano eğitiminin öğrencilerin piyano becerileri üzerinde etkili olduğunu belirtmektedirler.

Uzaktan eğitimin zorunluluk haline geldiği salgın vb. durumlarda müzik eğitiminin eş zamanlı (senkron), eş zamansız (asenkron) ve yüz yüze gerçekleşmesinin gerektiği düşünülmektedir (Sakarya & Hazal, 2020).

Uzaktan eğitim hızlı bir gelişme gösterirken müzik eğitimi bu gelişimin içerisinde çok fazla yer almamaktadır. 1990'lı yılların sonuna gelindiğinde uzaktan müzik öğretimi ile ilgili çok az çalışma olduğu gözlemlenmektedir (Rees, 2002). Dünyanın farklı yerlerinde ise uzaktan müzik eğitimi verildiği görülmektedir. Verilen bu eğitim daha çok yüz yüze eğitimi destekleyici bir şekilde yapılmaktadır (Tecimer, 2006). 1975 yılında Edip Günay ve Ali Uçan tarafından “Mektupla Keman Öğretim” metodu oluşturularak eğitime erişimi mümkün olmayan bireylere uzaktan keman eğitimi verildiği bilinmektedir (Canbay & Nacakcı, 2011). Uzaktan müzik eğitimi alanında ülkemizde bazı çalışmaların olduğu da bilinmektedir.

Karahan (2016) uzaktan ve yüz yüze piyano eğitiminin karşılaştırılmasını konu alan çalışmasında, uzaktan veya yüz yüze ders alan öğrencilerin piyano çalma performansı arasında bir farklılık olmadığını belirtmektedir.

Hikmet Şimşek tarafından yapılan ve ülkemizde ilk olma özelliği gösteren Tv müzik bölümünün programları iki yıl sürmüştür. Benzer şekilde açıklamalı bir pazar konserini de tek yönlü uzaktan eğitim olarak düşünebiliriz. Muammer Sun tarafından hazırlanan ve TRT ekranlarında sergilenen çocuklara yönelik müzik eğitimi programlarının olduğu da bilinmektedir (Sağır, Eden, & Şallıel, 2014). Bu programı da uzaktan müzik eğitimi kapsamına alabiliriz.

Sağır, Erden ve Şallıel (2014) tarafından hazırlanan müzik eğitiminde uzaktan eğitim ve orkestra uygulamaları isimli çalışmada, uzaktan yapılan orkestra çalışmalarının verimliliği katılımcılara yönelik uygulanan anket ile tespit edilmiştir. Ortaya çıkan sonuca göre %90 oranında bu uygulamanın verimli olduğu katılımcılar tarafından düşünülmektedir.

Geçmiş yıllarda denenen bu eğitimlerin günümüzde artık zorunluluk haline geldiği görülmektedir. 2020-2021 eğitim öğretim yılı içerisinde uluslararası anlamda etkisini gösteren covid-19 salgınının yarattığı olumsuz durumların şüphesiz eğitim öğretim sürecini de olumsuz etkilediği bilinmektedir. Dünyanın neredeyse tamamında eğitim öğretimin uzaktan eğitim ile gerçekleştirildiği bilinmektedir. Özellikle müzik dersi gibi uygulamalı olarak yürütülen derslerin uzaktan eğitim ile gerçekleştirilmesi belli başlı sorunları da beraberinde getirebilmektedir. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecindeki tutum ve uygulamalarının bu sürecin daha rahat geçirilebilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

2. 1. 10. Uzaktan Eğitimde Öğretmenin Rolü

Uzaktan eğitim sürecinde iletişim büyük ölçüde tek yönlü olarak gerçekleştirilir ve bu yeni ortama aşına olmayan öğrenciler ve öğretmenler için yeni sorunlar ortaya çıkabilir. Bununla birlikte başarılı bir uzaktan eğitim süreci yürütmeye çalışan öğretmenlerin bazı özelliklere sahip olması beklenir (Verma, 2017). Verma' ya (2017) göre bu özellikler;

- Görünür olma (öğrenciler, sınıfta olmasa bile eğitmenin katıldığını hissetmelidir),
- Organize olma (iyi hazırlanmış ve iyi tanımlanmış değerlendirme stratejileri ve değerlendirme alıştırmaları),
- Şefkatli olma (öğrencilerin doğrudan iletişim kurması),
- Analitik olma (devam eden kursun içeriğini ve kavramlarını tartışmak) ve örnek bir lider olmak (öğretimde en iyi uygulama modeli olmak) gibi özelliklerdir.

Öğretmenlerin sahip olduğu bu özelliklerin yanında bazı farklı tutum ve davranışlara da sahip olması beklenmektedir (Demirel & Ünişen, 2018). Uzaktan eğitimde öğretmenin rolünün geleneksel eğitimdeki öğretmen rolüne göre daha zayıf kalma riski mevcuttur. Çünkü uzaktan eğitim sürecinde öğretmen öğrenci iletişimi güçlü bir şekilde oluşmayabilir. Bu nedenle uzaktan eğitimdeki öğretmenin rolü, geleneksel eğitimdeki öğretmen rolüne göre daha farklıdır. Bu açıdan uzaktan eğitim veren öğretmenlerden farklı bazı tutum ve davranışlara sahip olmaları beklenmektedir (Anand, 2017). Anand (2017) bu tutum ve davranışları şu şekilde sıralamaktadır:

- Öğretmenler teknoloji dostu olmalıdır.
- Öğrenciler için uzaktan eğitimin keşfedilmesi ve nasıl çalışılacağı konusunda yardımda bulunmalıdır.
- Öğrencilerinin aktif öğrenmesine yardımcı olmalıdır.
- Öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinden kopmamasını sağlamalıdır.

Uzaktan eğitimin etkili ve verimli hale gelebilmesinde öğretmenin rolü çok önemli görülmektedir. Uzaktan eğitimde başarının anahtarı öğretmendir. Öğretmen iyiye teknoloji neredeyse şeffaf hale gelebilir. Hiçbir teknoloji, uzaktan eğitim uygulamalarını gerçekten kötüleştiren kötü öğretimin üstesinden gelemez. Öğretmen katılımı, coşku, bilgi ve yaratıcı medya kullanımı, sınıfın dört duvarının ötesine uzanan becerilere sahip öğrencileri zenginleştirebilir.

Öğretmenlerin teknolojiyi eğitim-öğretim sürecine uygulayabilmeleri için sistemin teknik yönlerini bilmelerine ve bu alanla ilgili eğitime ihtiyaçları vardır. Öğretmenlerin uzaktan eğitimin verimini artırabilmek için bazı stratejileri bilmeleri gereklidir. Bu stratejiler ise; öğretmen-öğrenci iletişimi ve etkili iletişimin nasıl sürdürülebileceği, sesli derslere görsel eklemeleri, planlama ve yönetim uygulamalarını, organizasyonel ayrıntıları ve öğrenci motivasyonu gibi stratejilerdir (Mandal, Banik, Das, & Trivedi, 2018). Bu fikirler ışığında, verimli bir şekilde uzaktan eğitim yapılabilmesi için öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının olumlu yönde olması, uygun

teknolojik altyapının sağlanması ve öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik pedagojiyi doğru bir şekilde kavraması gerektiği söylenebilir.

2. 1. 11. Uzaktan Eğitim ve BİT

BİT'in hızlı bir şekilde kabullenilmesi ile pek çok hizmet teknoloji yoluyla verilmeye başlanmıştır. Elektronik posta, faks, sesli mesajlar ve telekonferans gibi teknolojiler eğitim-öğretim süreçlerinde tekil olarak kullanılabildiği gibi aynı zamanda uzaktan eğitimin de altyapısını sağlamaktadır. Bu sistemleri uzaktan eğitim sürecinde doğru kullanabilmek önemli görülmektedir. Ayrıca bu araç ve uygulamaları doğru organize edilmiş bir uzaktan eğitim sürecinde kullanmak, BİT uygulamasının özünü oluşturmaktadır (Mahajan, 2002).

BİT ile güçlendirilmiş bir uzaktan eğitim faaliyetleri ile bireylerin eğitimine katkı sağlanabilmektedir. Uzaktan eğitimin özellikle eğitim hayatı bazı imkânsızlıklardan dolayı aksayan bireyler için çok daha uygun bir eğitim modeli olduğu görülmektedir. BİT ile güçlendirilmiş uzaktan eğitim faaliyetlerinin geçici olarak farklı bir ülkede yaşayan mültecilerin eğitimlerinde de faydalı olabileceği düşünülmektedir (Agyemang & Dadzie, 2010).

Uzaktan eğitimde BİT'den yararlanmak önemlidir. Nitekim uzaktan eğitim sürecinde bu teknolojilerden yararlanılması ile birlikte bazı avantajlar sağlandığı bilinmektedir. Bunlar; zaman-mekân bağımsızlığı, eğitime erişim kalitesi ve aynı anda birçok öğrenciye eğitim verilmesi gibi uzaktan eğitimin niteliğini artıran avantajlardır (Rahman, 2014). Bununla birlikte, BİT'in hızlı gelişimi ve buna paralel olarak artan bilgi kalitesinin uzaktan eğitimin daha da yaygınlaşmasını sağladığı düşünülmektedir (Hubackova & Ruzickova, 2015).

BİT'in uzaktan eğitimin temel dayanağı olarak kabul edilmeye başlandığı görülmektedir. BİT'i uzaktan eğitim sürecinde etkin kullanabilmek için uygun altyapıya sahip olmak gereklidir. Uygun altyapılara sahip olabilmek için ekonomik anlamda gelişmişliğin önemli bir gereklilik olduğu söylenebilir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde her ne kadar BİT'in önemi kabul edilse de uygun hizmetlere kaynak ayrılması konusunda ekonomik nedenlerle çekimser davranılmaktadır (Rajesh, 2003).

2. 2. Literatür Taramasının Sonucu

Günümüzde birçok hizmet BİT aracılığıyla verilmektedir. Farklı alanlarda yararlanılmakta olan bu teknolojilerden eğitim öğretim sürecinde de yararlanılması beklenmektedir. Eğitim kurumlarının ve öğretmenlerin BİT araçları ile bütünleşmiş bir şekilde çalışması gereklilik arz etmektedir. BİT, eğitim öğretimin planlanmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Bu planlamaların uygulanabilmesinde en önemli görev öğretmenlere düşmektedir.

Eğitim fakültelerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının, BİT'i derslerinde başarılı bir şekilde kullanabilmeleri önemli görülmektedir. Bu nedenle BİT'in öğretmenler tarafından benimsenmesi karşımıza bir gereklilik olarak çıkmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde elde edilen sonuçlar ışığında lisans düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının bu konu ile ilgili yeterli eğitimi almadıkları söylenebilir. Yine ilgili literatürde eğitim ortamlarında BİT'den faydalanılabilmesi için eğitim-öğretim ortamlarında kullanılan teknolojilerin benimsenmesi ve özümstenmesi gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu teknolojilerin yaygın kullanımı farklı eğitim uygulamalarını da beraberinde getirdiği gözlemlenmektedir. Bunlardan biri de uzaktan eğitim kavramıdır.

İlgili literatürde uzaktan eğitime yönelik çok farklı tanımlamalar yapılmaktadır. Özetle ifade etmek gerekirse uzaktan eğitim, öğrenci ve öğretmenlerin aynı ortamı paylaşmadan çevrimiçi uygulamalar üzerinden eğitim-öğretim gerçekleştirmesidir. Özellikle müzik dersi gibi uygulamalı derslerin bu eğitim yöntemi ile yapılabilmesinde zorluklar yaşandığı gözlemlenmektedir. Uzaktan müzik eğitimi ile ilgili çalışmalar olsa da bu çalışmalar yeteri kadar tatmin edici bir durum oluşturmamaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde internet alt yapısı ve uygun teknolojik cihazların her birey tarafından sahip olunamaması gibi sebepler bu eğitim sürecini olumsuz etkilediği görülmektedir.

Uzaktan eğitim ve BİT birbirlerini tamamlayan teknolojik durumlar olduğu gözlemlenmektedir. Özellikle uzaktan eğitimin sağlanabilmesi için BİT olarak ifade edilen bütünleşmiş teknolojilerden faydalandığı görülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde uzaktan eğitim ve bu eğitimin gerçekleşebilmesi için kullanılan BİT'in önemi kabul edilmiş olsa bile uygun altyapı hizmetleri için yeteri kadar kaynak ayırlamadığı görülmektedir.

Yaşam boyu öğrenmeyi hedef haline getirmiş fakat maddi imkânsızlıklardan dolayı eğitim hayatına devam edemeyen insanların eğitilmesi için uzaktan eğitimden faydalanabilmektedir. Toplumların gelişmesi için bireylerin bilgi ve becerilerinin artırılması için de uzaktan eğitimden faydalandığı görülmektedir. Eğitim-öğretimin aksadığı durumlarda kurtarıcı görev üstlenen bu eğitim uygulaması pek çok araştırmacı tarafından ilgi görmektedir. Bu sebeple öğretmen adaylarının uzaktan eğitim ve BİT'e yönelik tutumlarının farklı değişkenlere yönelik olarak incelenmesi, aralarındaki ilişkinin ortaya konulması ve BİT'in uzaktan eğitime yönelik etkisinin tespit edilmesi bir gereklilik olarak görülmüştür. Bu çalışmada müzik öğretmeni adaylarının BİT ve uzaktan eğitim ile ilgili tutumları incelenerek ilgili literatüre katkı sunması beklenen önerilerde bulunulmuştur.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli ve örnekleme; verilerin toplanması ve analizi ile ilgili detaylı bilgilendirmeler yapılmıştır.

3. 1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada, nicel araştırma tekniklerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli altında genel ve ilişkisel taramalar gerçekleştirilmiştir. Bir grubun özelliklerini incelemek ve bu grubun yönelimlerini belirlemek amacıyla verilerin toplanmasını amaçlayan modele tarama (survey) modeli denir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2017). Bu çalışmada iki farklı değişkenin bulunmasından dolayı bu iki değişken arasındaki ilişkinin tespit edilmesi için tarama modellerinden olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Ersoy'a (2013) göre ilişkisel tarama modelleri, "İki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/ve ya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir" (s. 362).

3. 2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın örneklemini, Türkiye'nin yedi bölgesinde yer alan üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören lisans 1, 2, 3, 4. sınıf ve üzeri öğretmen adayları oluşturmaktadır.

Örneklemin belirlenebilmesi ve homojenliğin sağlanabilmesi açısından Türkiye'nin yedi farklı bölgesinde bulunan müzik öğretmenliği bölümleri listelenmiştir. Ardından bu listeler içinden her bölgeden en az bir olmak üzere (bölgedeki bölüm sayısı göz önünde bulundurularak) 20 müzik öğretmenliği bölümü kura çekilerek belirlenmiştir. Bu açıdan örneklemin belirlenmesinde küme örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Küme örnekleme; evrenin çok büyük olduğu durumlarda tercih edilebilir, buna göre evren öncelikle kümeler ayrılmalı ardından örneklem grubu bu kümeler içinden rastlantısal olarak seçilmektedir (Baştürk & Baştepe, 2013; Şahin, 2014). Araştırma verilerinin toplandığı üniversiteler aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

- Trabzon Üniversitesi/ Trabzon.
- Harran Üniversitesi/ Şanlıurfa.
- Ondokuz Mayıs Üniversitesi/ Samsun.
- Onsekiz Mart Üniversitesi/ Çanakkale.
- Giresun Üniversitesi/ Giresun.
- Gazi Üniversitesi/ Ankara.
- Pamukkale Üniversitesi/ Denizli.

- Aksaray Üniversitesi/ Aksaray.
- Uludağ Üniversite/ Bursa.
- Dokuz Eylül Üniversitesi/ İzmir.
- Atatürk Üniversitesi/ Erzurum.
- Yüzüncü Yıl Üniversitesi/ Van.
- Marmara Üniversitesi/ İstanbul.
- Necmettin Erbakan Üniversitesi/ Konya.
- Balıkesir Üniversitesi/ Balıkesir.
- Gaziosmanpaşa Üniversitesi/ Tokat.
- İnönü Üniversitesi/ Malatya.
- Cumhuriyet Üniversitesi/ Sivas.
- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi/ Burdur.
- Ömer Halisdemir Üniversitesi/ Niğde.

Uygulamalar belirlenen bu programlardaki katılımcılarla gönüllülük esasına bağlı kalınarak gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara ait demografik özellikler Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1. Katılımcılara Ait Demografik Özellikler

Demografik	Grup	n	%
Cinsiyet	Kadın	163	71,5
	Erkek	65	28,5
Yaş	17-21	127	55,7
	22-26	83	36,4
	27 ve üzeri	18	7,9
Lisans düzeyi	Lisans 1	49	21,5
	Lisans 2	59	25,9
	Lisans 3	54	23,7
	Lisans 4 ve üzeri	66	28,8
Genel akademik not ortalaması	1.50-2.99	94	41,2
	3.00-4.00	134	58,8
Bilgisayara sahip olma durumu	Evet	167	73,2
	Hayır	61	26,8

Tablo 1’e bakıldığında katılımcıların 163’ü (%71,5) kadın, 65’i (%28,5) erkeklerden oluşmaktadır. Katılımcıların 127’si (%55,7) 17-21 yaş aralığında iken, 83’ü (%36,4) 22-26 yaş ve 18’i (%7,9) 27 ve üzeri yaş aralığındadır. Lisans düzeylerine bakıldığında lisans 1. Sınıf düzeyinde

49 (%21,5), lisans 2. Sınıf düzeyinde 59 (%25,9), lisans 3. Sınıf düzeyinde 54 (%23,7), lisans 4 ve üzeri sınıf düzeylerinde ise 66 (%28,8) katılımcı bulunmaktadır. Katılımcıların akademik not ortalamalarına bakıldığında 1,50-2,99 aralığında 94 (%41,2) ve 3,00-4,00 aralığında 134 (%58,8) öğretmen adayı bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının 167'si (%73,2) bilgisayara sahipken 61'i (%26,8) bilgisayara sahip olmadığını belirtmektedir.

3. 3. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada, veriler toplanırken nicel araştırma tekniklerinden olan anket yöntemi kullanılmıştır. Anket yöntemi ile pek çok bilgiye kolay bir şekilde ulaşılabilir ve bu sayede insanların inançları, tutumları ve memnuniyet düzeyleri gibi konular hakkında bilgi elde edebiliriz (Baştürk & Taştepe, 2013). Araştırmada iki farklı ölçek kullanılmaktadır. Katılımcılara ölçek maddelerini cevaplamadan önce kendilerini tanımlayıcı sorular yöneltilmiştir.

3. 4. Veri Toplama Araçları / Teknikleri

Araştırmada kullanılan her iki ölçekte de ilk olarak araştırmacı tarafından hazırlanan katılımcıların demografik özelliklerini (cinsiyet, yaş, akademik not ortalaması, lisans düzeyi ve bilgisayar bulundurma durumu) ortaya çıkaran sorulara yer verilmiştir. Müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının ölçülebilmesi için Kışla (2016) tarafından geliştirilen "Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılırken, BİT ile ilgili tutumlarının tespitinde ise Günbatar (2014) tarafından geliştirilen "BİT Tutum Ölçeği" kullanılmıştır.

3. 4. 1. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği

Uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği içerik olarak tek boyut ve 35 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte 5'li likert tipi derecelendirme kullanılmıştır. Ölçek çok düşük (1,00-1,80), düşük (1,81-2,60), orta (2,61-3,40), yüksek (3,41-4,20), çok yüksek (4,21-5,00) şeklinde derecelendirilmiş ve puanlanmıştır. Ölçeğin 1., 2., 4., 5., 9., 11., 14., 15., 16., 18., 19., 22., 23., 25., 26., 28., 29., 33. ve 34. maddeleri; "Kesinlikle Katılıyorum" (5 puan), "Katılıyorum" (4 puan), "Kararsızım" (3 puan), "Katılmıyorum" (2 puan), "Kesinlikle Katılmıyorum" (1 puan) şeklinde puanlanırken kalan maddeler ters puanlanmıştır. Ölçeğin güvenirliği ile ilgili olarak yapılan analiz sonucunda cronbach's alfa iç tutarlık katsayısı $\alpha=0,89$ olarak tespit edilmiştir (Kışla, 2016).

Bu araştırmada; 35 maddeden oluşan uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeğine ait güvenirlik katsayısı hesaplanmış ve ölçeğe ait cronbach's alfa değerinin $\alpha=0,96$ olduğu tespit edilmiştir. Bu değer ölçeğin güvenirliğinin çok yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Buna göre, uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeğinin güvenilir bir ölçek olduğu ve bu müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının ölçülmesi için uygun bir ölçek olduğu kabul edilmiştir.

3. 4. 2. BİT'e Yönelik Tutum Ölçeği

BİT tutum ölçeği 5 alt faktör ve 23 maddeden oluşmaktadır. Bu faktörlerin isimleri ve madde dağılımları birinci faktör, genel BİT eğilimi; 6 madde, ikinci faktör, sanal ortamda bilgiye erişim; 5 madde, üçüncü faktör, bilgisayar donanımı; 4 madde, dördüncü faktör, yazılım kullanımı; 5 madde, beşinci faktör, bilgisayar donanımı; 4 madde şeklindedir. Ölçeğin güvenirliği ile ilgili olarak yapılan analiz sonucunda bu 5 alt boyutun cronbach's alfa iç tutarlık katsayıları şu şekildedir. Birinci faktör, genel BİT eğilimi ($\alpha=0,89$), ikinci faktör sanal ortamda bilgiye erişim ($\alpha=0,88$), üçüncü faktör bilgisayar donanımı ($\alpha=0,88$), dördüncü faktör yazılım kullanımı ($\alpha=0,82$), beşinci faktör sanal ortamda iletişim ($\alpha=0,76$) şeklindedir. Ölçeğin tamamının iç tutarlık katsayısı ise $\alpha=0,91$ olarak bulunmuştur (Günbatır, 2014). Ölçekte 5'li likert tipi derecelendirme kullanılmıştır. Ölçek çok düşük (1,00-1,80), düşük (1,81-2,60), orta (2,61-3,40), yüksek (3,41-4,20), çok yüksek (4,21-5,00) şeklinde derecelendirilmiş ve puanlanmıştır. Anketlerden elde edilen veriler istatistik programı ile analiz edilmiştir.

23 maddeden oluşan BİT'e yönelik tutum ölçeğine ait güvenirlik katsayısı bu çalışma için ayrıca hesaplanmış ve iç tutarlık katsayısının $\alpha=0,89$ olduğu tespit edilmiştir. Alt boyutlara yönelik yapılan güvenirlik hesaplamalarında 6 maddeden oluşan genel BİT eğilimi alt boyutuna ait güvenirlik katsayısının $\alpha=0,90$; 5 maddeden oluşan sanal ortamda bilgiye erişim alt boyutuna ait güvenirlik katsayısının $\alpha=0,82$; 4 maddeden oluşan bilgisayar donanımı alt boyutuna ait güvenirlik katsayısının $\alpha=0,90$; 5 maddeden oluşan yazılım kullanımı alt boyutuna ait güvenirlik katsayısının $\alpha=0,80$; 3 maddeden oluşan sanal ortamda iletişim alt boyutuna ait güvenirlik katsayısının ise $\alpha=0,62$ olduğu tespit edilmiştir. Buna göre, BİT'e yönelik tutum ölçeğinin güvenilir bir ölçek olduğu ve müzik öğretmen adaylarının BİT'e yönelik tutumlarının ölçülmesi için uygun bir ölçek olduğu kabul edilmiştir.

3. 5. Veri Toplama Süreci

Araştırmanın verileri, çevrimiçi düzenlenen anketler aracılığıyla toplanmıştır. Dünyayı etkisini altına alan covid-19 pandemisi nedeniyle üniversitelerin 2020-2021 eğitim öğretim dönemine uzaktan eğitim ile başladığı bilinmektedir. Örneklemin oluşturulmasında araştırmanın homojenliğinin sağlanabilmesi açısından Türkiye'nin yedi farklı bölgesinde bulunan üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümlerinden katılımcıların seçilmesine önem gösterilmiştir. Google formlar üzerinden düzenlenen anket formları katılımcılara sosyal medya ve elektronik iletişim araçları vasıtasıyla iletilmiştir. Hatalı verilen cevaplar elenmiş olup çalışmanın katılımcı sayısına ulaşılmıştır. Katılımcılar tamamen gönüllülük esasına uygun olarak çalışmaya dâhil edilmiştir.

3. 6. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında elde edilen veriler sosyal bilimler alanında kullanılan istatistik paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmada ölçeklerden elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov istatistiği ve merkezi eğilim ölçümlerinden yararlanılmıştır. Bu istatistiksel sonuçlar tablolar halinde sunulmaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumuna Ait Normallik Testi Sonuçları

Ölçek	Kolmogorov-Smirnov			Merkezi Eğilim Ölçümleri			
	Statistic	Sd	p	$\bar{x}$	Medyan	Çarpıklık	Basıklık
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	0,103	228	0,000	2,38	2,27	0,894	0,558

Yukarıdaki tabloda uzaktan eğitime yönelik kullanılan ölçeğin aritmetik ortalamasının ($\bar{x}=2,38$) olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumuna Ait Normallik Testi Sonuçları

Ölçek ve Alt Boyutlar	Kolmogorov-Smirnov			Merkezi Eğilim Ölçümleri			
	Statistic	Sd	p	$\bar{x}$	Medyan	Çarpıklık	Basıklık
Genel BİT Eğilimi	0,114	228	0,000	3.78	3.83	-0,868	1.861
Sanal Ortamda Bilgiye Erişim	0,156	228	0,000	4.13	4.00	-0,425	0,980
Bilgisayar Donanımı	0,161	228	0,000	2.24	2.00	0,824	-0,193
Yazılım Kullanımı	0,108	228	0,000	3.67	3.80	-0,586	0,234
Sanal Ortamda İletişim	0,115	228	0,000	3.45	3.66	-0,203	-0,264
BİT'e Yönelik Tutum	0,55	228	0,088	3.52	3.52	-0,191	0,807

Ölçeklerden elde edilen verilerin dağılımları aritmetik ortalama, medyan, çarpıklık ve basıklık katsayıları kullanılarak değerlendirilmiştir. George ve Mallery'e (2010) göre medyan ve aritmetik ortalama değerlerinin eşdeğer olduğu ya da birbirine yakın olduğu, ayrıca çarpıklık-basıklık değerlerinin artı-eksi 2 sınırları içinde olduğu durumlarda, verilerin normal olarak dağıldığı varsayılır. Buna göre bu araştırmada ölçeklerden elde edilen veriler normal dağılım özellikleri göstermektedir.

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizine ait bulgular sunulmuştur.

4. 1. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutuma Ait Analiz Sonuçları

Araştırmanın bu bölümünde katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarına ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumuna Ait Betimsel Bulgular

Değişken	$\bar{X}$	s.s
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	2,38	0,80

Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumuna ait betimsel bulgular incelendiğinde; ölçeğin genel ortalamasının ($\bar{X}=2,38$) düşük olduğu belirlenmiştir. Buna göre katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının olumsuza yakın olduğu söylenebilir.

Tablo 5. Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Cinsiyet Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	s.s	t	sd	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Kadın	163	2,32	0,74	-1,516	226	0,133
	Erkek	65	2,52	0,94			

H_1 : Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu cinsiyet gruplarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun cinsiyete değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucuna göre; katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun cinsiyete göre farkının istatistiksel olarak anlamlılık göstermediği saptanmıştır ($p>0,05$). Buna göre H_1 hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Genel Not Ortalamalarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları

Ölçek	GANO	n	$\bar{X}$	s.s	t	sd	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	1,50/2,99	94	2,39	0,86	0,254	226	0,800
	3,00/4,00	134	2,37	0,76			

H₂: Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu genel not ortalamalarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun genel not ortalaması değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucuna göre; katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun genel not ortalamalarına göre farkının istatistiksel olarak anlamlı olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Buna göre H₂ hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Kendi Bilgisayarı Olup Olmamasına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları

Ölçek	Bilgisayarı Olup Olmama	n	$\bar{X}$	s.s	t	sd	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Var	167	2,47	0,82	3,064	226	0,002*
	Yok	61	2,11	0,68			

$p<0,05^*$

H₃: Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu kendi bilgisayarları olup olmamasına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun kendi bilgisayarları olup olmama değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucuna göre; katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun kendi bilgisayarları olup olmamasına göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır ($t=3,064$; $p=0,002$; $p<0,05$). Kendi bilgisayarları olanların ($\bar{x}=2,47$) uzaktan eğitime yönelik tutumu kendi bilgisayarları olmayanlara ($\bar{x}=2,11$) göre daha olumludur. Buna göre H₃ hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Yaş Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Tek Yönlü Varyans Testi Sonuçları

Ölçek	Yaş Grupları	n	$\bar{x}$	s.s	F	p	Scheffe
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	17-21 yaş ⁽¹⁾	127	2,26	0,69	3,668	0,027*	(1-2)
	22-26 yaş ⁽²⁾	83	2,48	0,92			(1-3)
	27 yaş ve üzeri ⁽³⁾	18	2,71	0,84			

p<0,05*

H₄: Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun yaş grubu değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan anova testi sonucuna göre; katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır (F=3,668; p=0,027; p<0,05). Katılımcılardan 27 yaş ve üzeri olanların ($\bar{x}$ =2,71) uzaktan eğitime yönelik tutumu 17-21 yaş olanlara ($\bar{x}$ =2,26) göre daha olumludur. 22-26 yaş olanların ($\bar{x}$ =2,48) uzaktan eğitime yönelik tutumu 17-21 yaş olanlara ($\bar{x}$ =2,26) göre daha olumludur. Buna göre H₄ hipotezi kabul edilmiştir. Gruplar arasındaki farkın kaynağı post-hoc testlerinden scheffe testi ile belirlenmiştir.

Tablo 9. Katılımcıların Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumunun Lisans Düzeyi Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Anova Testi Sonuçları

Ölçek	Lisans Düzeyi	n	$\bar{X}$	s.s.	F	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Lisans 1	49	2,25	0,59	1,919	0,127
	Lisans 2	59	2,35	0,79		
	Lisans 3	54	2,29	0,67		
	Lisans 4 ve üzeri	66	2,57	1,00		

H₅: Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumu lisans düzeyi gruplarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun lisans düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan anova testi sonucuna göre; katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun lisans düzeyi gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır (p>0,05). Buna göre H₅ hipotezi reddedilmiştir.

4. 2. BİT'e Yönelik Tutuma Ait Analiz Sonuçları

Araştırmanın bu bölümde katılımcıların BİT'e yönelik tutumuna ait betimsel istatistikler ve demografik özelliklere göre farklılıklarının belirlenmesine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 10. Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumuna Ait Betimsel Bulgular

Ölçek ve Alt Boyutlar	$\bar{x}$	s.s
Genel BİT Eğilimi	3,78	0,78
Sanal Ortamda Bilgiye Erişim	4,13	0,56
Bilgisayar Donanımı	2,24	1,15
Yazılım Kullanımı	3,67	0,82
Sanal Ortamda İletişim	3,45	0,85
BİT'e Yönelik Tutum	3,82	0,57

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumuna ait betimsel bulgular incelendiğinde ölçeğin genel ortalamasının ($\bar{x}=3,82$) yüksek olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin alt boyut ortalamaları incelendiğinde; genel BİT eğilimi ($\bar{x}=3,78$) yüksek, sanal ortamda bilgiye erişim ($\bar{x}=4,13$) yüksek, bilgisayar donanımı ($\bar{x}=2,24$) düşük, yazılım kullanımı ($\bar{x}=3,67$) yüksek ve sanal ortamda iletişim ($\bar{x}=3,45$) yüksek olduğu belirlenmiştir. Buna göre katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının bilgisayar donanımı alt boyutu dışında genel olarak olumlu olduğu söylenebilir.

Tablo 11. Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Cinsiyet Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	s.s	t	sd	p
Genel BİT Eğilimi	Kadın	163	3,72	0,78	-1,734	226	0,084
	Erkek	65	3,92	0,77			
Sanal Ortamda Bilgiye Erişim	Kadın	163	4,11	0,55	-0,749	226	0,455
	Erkek	65	4,18	0,59			
Bilgisayar Donanımı	Kadın	163	1,97	0,91	-4,870	226	0,000*
	Erkek	65	2,90	1,41			
Yazılım Kullanımı	Kadın	163	3,67	0,78	-0,38	226	0,970
	Erkek	65	3,68	0,91			
Sanal Ortamda İletişim	Kadın	163	3,46	0,81	0,340	226	0,734
	Erkek	65	3,42	0,95			
BİT'e Yönelik Tutum	Kadın	163	3,46	0,52	-2,412	226	0,018*
	Erkek	65	3,68	0,66			

p<0,05*

H₆: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu cinsiyet gruplarına göre farklılık göstermektedir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumunun cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucuna göre; katılımcıların BİT'e yönelik tutumunun cinsiyet gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Erkeklerin ($\bar{x}=3,68$) BİT'e yönelik tutumu kadınlardan ($\bar{x}=3,46$) daha yüksektir ($t=-2,412$; $p=0,018$; $p<0,05$). Erkeklerin ($\bar{x}=2,90$) bilgisayar donanımı algıları kadınlara ($\bar{x}=1,97$) göre daha yüksektir ($t= -4,870$; $p=0,000$; $p<0,05$). Sonuçlar incelendiğinde H_6 hipotezinin BİT'e yönelik tutum ölçeği geneli ve bilgisayar donanımı alt boyutu özelinde kabul edildiği belirlenmiştir.

Tablo 12. Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Genel Not Ortalamalarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları

Alt Boyutlar	GANO	n	$\bar{x}$	s.s	t	sd	p
Genel BİT Eğilimi	1,50/2,99	94	3,73	0,85	-0,692	226	0,489
	3,00/4,00	134	3,81	0,73			
Sanal Ortamda Bilgiye Erişim	1,50/2,99	94	4,22	0,55	1,937	226	0,054
	3,00/4,00	134	4,07	0,57			
Bilgisayar Donanımı	1,50/2,99	94	2,09	1,12	-1,641	226	0,102
	3,00/4,00	134	2,34	1,16			
Yazılım Kullanımı	1,50/2,99	94	3,74	0,74	1,028	226	0,305
	3,00/4,00	134	3,63	0,87			
Sanal Ortamda İletişim	1,50/2,99	94	3,49	0,86	0,597	226	0,551
	3,00/4,00	134	3,42	0,84			
BİT'e Yönelik Tutum	1,50/2,99	94	3,52	0,56	0,020	226	0,984
	3,00/4,00	134	3,52	0,57			

H_7 : Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu genel not ortalamalarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumunun genel not ortalaması değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucuna göre; katılımcıların BİT'e yönelik tutumunun genel not ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır ($p>0,05$). Buna göre H_7 hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 13. Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Kendi Bilgisayarı Olup Olmamasına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Kendi Bilgisayarı	n	$\bar{x}$	s.s	t	sd	p
Genel BİT Eğilimi	Var	167	3,87	0,73	2,924	226	0,004*
	Yok	61	3,53	0,88			
Sanal Ortamda Bilgiye Erişim	Var	167	4,19	0,54	2,762	226	0,006*
	Yok	61	3,96	0,59			
Bilgisayar Donanımı	Var	167	2,37	1,18	2,874	226	0,004*
	Yok	61	1,88	1,01			
Yazılım Kullanımı	Var	167	3,74	0,77	2,067	226	0,040*
	Yok	61	3,49	0,92			
Sanal Ortamda İletişim	Var	167	3,46	0,86	0,203	226	0,840
	Yok	61	3,43	0,81			
BİT'e Yönelik Tutum	Var	167	3,60	0,53	3,360	226	0,001*
	Yok	61	3,31	0,61			

p<0,05*

H₈: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu kendi bilgisayarı olup olmamasına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumunun kendi bilgisayarı olup olmaması değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonucuna göre; katılımcıların BİT'e yönelik genel tutumunun kendi bilgisayarı olup olmaması değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır (t=3,360; p=0,001; p<0,05). Kendi bilgisayarı olanların ($\bar{x}$ =3,60) BİT'e yönelik tutumu kendi bilgisayarı olmayanlara ($\bar{x}$ =3,31) göre daha yüksektir. Kendi bilgisayarı olanların ($\bar{x}$ =3,87) genel BİT eğilimi algıları kendi bilgisayarı olmayanlara ($\bar{x}$ =3,53) göre daha yüksektir (t=2,924; p=0,004; p<0,05). Kendi bilgisayarı olanların ($\bar{x}$ =4,19) sanal ortamda bilgiye erişim algıları kendi bilgisayarı olmayanlardan ($\bar{x}$ =3,96) daha yüksektir (t=2,726; p=0,004; p<0,06). Kendi bilgisayarı olanların ($\bar{x}$ =2,37) bilgisayar donanımı algıları kendi bilgisayarı olmayanlara ($\bar{x}$ =1,88) göre daha yüksektir (t= 2,874; p=0,004; p<0,05). Kendi bilgisayarı olanların ($\bar{x}$ =3,74) yazılım kullanımı algıları kendi bilgisayarı olmayanlara ($\bar{x}$ =3,49) göre daha yüksektir (t=2,067; p=0,040; p<0,05). Sonuçlar incelendiğinde H₈ hipotezi tutum ölçeği genelinde ve genel BİT eğilimi, sanal ortamda bilgiye erişim, bilgisayar donanımı, yazılım kullanımı alt boyutları öznellerinde kabul edilmiştir.

Tablo 14. Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Yaş Gruplarına Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Anova Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Yaş Grubu	N	$\bar{x}$	s.s	F	p
Genel BİT Eğilimi	17-21 yaş	127	3,80	0,78	0,768	0,465
	22-26 yaş	83	3,71	0,84		
	27 yaş ve üzeri	18	3,94	0,44		
Sanal Ortamda Bilgiye Erişim	17-21 yaş	127	4,11	0,55	0,310	0,734
	22-26 yaş	83	4,15	0,61		
	27 yaş ve üzeri	18	4,21	0,50		
Bilgisayar Donanımı	17-21 yaş	127	2,21	1,15	0,132	0,877
	22-26 yaş	83	2,28	1,21		
	27 yaş ve üzeri	18	2,16	0,99		
Yazılım Kullanımı	17-21 yaş	127	3,65	0,76	1,102	0,334
	22-26 yaş	83	3,65	0,93		
	27 yaş ve üzeri	18	3,95	0,59		
Sanal Ortamda İletişim	17-21 yaş	127	3,51	0,71	1,107	0,332
	22-26 yaş	83	3,34	1,01		
	27 yaş ve üzeri	18	3,53	0,87		
BİT'e Yönelik Tutum	17-21 yaş	127	3,52	0,53	0,446	0,641
	22-26 yaş	83	3,50	0,65		
	27 yaş ve üzeri	18	3,64	0,40		

H₉: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumunun yaş grubu değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan anova testi sonucuna göre; BİT'e yönelik tutumun yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır ($p>0,05$). Buna göre H₉ hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 15. Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Lisans Düzeyine Göre Farklılaşmasının Belirlenmesine Ait Anova Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Lisans Düzeyi	n	$\bar{x}$	s.s	F	p	
Genel BİT Eğilimi	Lisans1	49	3,68	0,82	1,971	0,119	
	Lisans2	59	3,96	0,68			
	Lisans3	54	3,63	0,87			
	Lisans4 ve üzeri	66	3,80	0,74			
Sanal Ortamda Bilgiye Erişim	Lisans1	49	4,06	0,54	2,557	0,056	
	Lisans2	59	4,17	0,48			
	Lisans3	54	4,00	0,71			
	Lisans4 ve üzeri	66	4,26	0,49			
Bilgisayar Donanımı	Lisans1	49	2,16	1,15	1,104	0,348	
	Lisans2	59	2,39	1,18			
	Lisans3	54	2,03	1,06			
	Lisans4 ve üzeri	66	2,32	1,19			
Yazılım Kullanımı	Lisans1 ⁽¹⁾	49	3,51	0,87	3,827	0,011*	(1-4) (3-4)
	Lisans2 ⁽²⁾	59	3,66	0,74			
	Lisans3 ⁽³⁾	54	3,51	0,88			
	Lisans4 ve üzeri ⁽⁴⁾	66	3,94	0,73			
Sanal Ortamda İletişim	Lisans1	49	3,44	0,78	0,271	0,847	
	Lisans2	59	3,51	0,76			
	Lisans3	54	3,37	0,92			
	Lisans4 ve üzeri	66	3,46	0,85			
BİT'e Yönelik Tutum	Lisans1 ⁽¹⁾	49	3,43	0,56	2,946	0,034*	(1-4) (3-4)
	Lisans2 ⁽²⁾	59	3,61	0,52			
	Lisans3 ⁽³⁾	54	3,37	0,63			
	Lisans4 ve üzeri ⁽⁴⁾	66	3,63	0,54			

p<0,05*

H₁₀: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu lisans düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumunun lisans düzeylerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi için yapılan anova testi sonucuna göre; BİT'e yönelik tutum genelinde ve yazılım kullanımı alt boyutunda lisans düzeyi grubuna göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Lisans 4 ve üzeri olanların ($\bar{x}$ =3,63) BİT'e yönelik tutum algıları lisans 1 ($\bar{x}$ =3,43) ve lisans 3 olanlara ($\bar{x}$ =3,37) göre daha yüksektir (F=2,946; p=0,034; p<0,05). Lisans 4 ve

üzeri olanların ($\bar{x}=3,94$) yazılım kullanımı algıları lisans 1 ($\bar{x}=3,51$) ve lisans 3 olanlara ($\bar{x}=3,51$) göre daha yüksektir ($F=3,827$; $p=0,011$; $p<0,05$). Sonuçlar incelendiğinde H_{10} hipotezinin BİT'e yönelik tutum ölçeği geneli ve yazılım kullanımı ve algıları özneline kabul edildiği belirlenmiştir. Gruplar arasındaki farkın kaynağı post-hoc testlerinden scheffe testi ile belirlenmiştir.

4. 3. BİT ve Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlar Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde müzik öğretmeni adaylarının BİT ve uzaktan eğitime yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı ile ilgili bulgulara yer verilmektedir. Bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 16. Katılımcıların BİT ve BİT Tutum Ölçeğinin alt boyutları ile Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

Ölçekler ve Alt Boyutlar		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum ⁽¹⁾	r	1	0,158*	0,223*	0,182*	0,205*	0,129	0,122
BİT'e Yönelik Tutum ⁽²⁾	r		1					

$p<0,05^*$

H_{11} : Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu ile uzaktan eğitime yönelik tutumu anlamlı şekilde ilişkilidir.

Değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi için pearson korelasyon analizi yapılmış olup, yapılan korelasyon analizi sonucuna göre; uzaktan eğitime yönelik tutum ile BİT'e yönelik tutum ($r=0,158$) algıları arasında pozitif yönlü çok düşük seviyede ilişki varlığı saptanmıştır. Buna göre, H_{11} hipotezi kabul edilmiştir.

4. 4. Müzik Öğretmeni Adaylarının BİT'e Yönelik Tutumlarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarına Etkisine Ait Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde müzik öğretmeni adaylarının BİT'e yönelik tutumlarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarını etkileyip etkilemediği ile ilgili bulgulara yer verilmektedir. Bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 17. Katılımcıların BİT'e Yönelik Tutumunun Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumuna Etkisine Ait Regresyon Analiz Sonuçları

Değişken	β	Std. Hata	t	p	F	F anlamlılık
Sabit	1,274	0,326	3,909	0,000	11,847	0,001*
BİT'e Yönelik Tutum	0,314	0,091	3,442	0,001		
*p<0,05						
Düzeltilmiş R ² =0,046		Durbin Watson= 1,847		Bağımsız Değişkenler: BİT'e Yönelik Tutum		
Bağımlı Değişken: Uzaktan Eğitim						

H₁₂: Katılımcıların BİT'e yönelik tutumu, uzaktan eğitime yönelik tutumunu anlamlı şekilde etkilemektedir.

Regresyon analizi varsayımları incelendiğinde yordayıcı (bağımsız değişken) değişkenlerle bağımlı değişken arasındaki ilişkinin anlamlı (F(1,274)=11,847 p=0,001 p<0,05) olduğu belirlenirken Durbin Watson değerinin 2'ye yakın olması gerekliliği şartlarını sağladığı belirlenmiştir. Tabloya göre BİT'e yönelik tutumun (t=3,909 p=0,001 p<0,05) uzaktan eğitime yönelik tutum üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu %95 güven düzeyinde belirlenmiştir. BİT'e yönelik tutumun uzaktan eğitime yönelik tutum düzeyinin 0,046'sını açıkladığı belirlenmiştir (R²=0,046). Uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeğinin %95,4'ü modele dâhil edilmeyen değişkenler tarafından açıklanmaktadır. Regresyon analizi sonucuna ait regresyon eşitliği aşağıda verilmiştir.

Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum = 1,274 + 0,314 * BİT'e Yönelik Tutum.

Buna göre, BİT'e yönelik tutum düzeyinde bir birimlik artışın uzaktan eğitime yönelik tutum düzeyinde 0,314'lük bir artışa neden olacağı belirlenmiştir. Buna göre, H₁₂ hipotezi kabul edilmiştir.

5. TARTIŞMA

Çalışmanın bu bölümünde, araştırma sonuçları literatürde yer alan benzer çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılmış, paralellik ve zıtlık gösteren yönler belirtilmiştir. Bu bağlamda bu çalışmada kullanılan yöntem, desen ve sonuçlar literatürdeki diğer çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılmıştır. Bu araştırmanın sonuçları yapılan bu karşılaştırmalar sonucunda elde edilen bilgiler ışığında değerlendirilmiş ve tartışılmıştır.

Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının olumsuza yakın olduğu belirlenmiştir. Bu durumun nedenlerinin katılımcıların pandemi şartlarında zorunlu olarak başlatılan uzaktan eğitim sürecine yönelik hazırlıklarının olmaması ve uzaktan eğitim sürecinin ilgili kurumlar tarafından etkili bir şekilde yürütülememesi olduğu söylenebilir. Hızla gelişen pandemi şartlarında çoğu kurumda uzaktan eğitim uygulamaları herhangi bir eğitim alınmadan, gerekli altyapı tam olarak sağlanmadan ve uzaktan eğitim felsefesine uygun olmayan şekillerde gerçekleştirilmiştir. Uzaktan eğitim modelinin ön hazırlık gerektiren ve uzaktan eğitime yönelik pedagojiye hakim olmayı gerektiren bir model olduğu düşünüldüğünde öğretmen adaylarına yönelik bu sonucun olağan olduğu söylenebilir. Ayrıca, müzik eğitim müfredatının büyük bölümünün uygulamalı ve yüz yüze gerçekleştirilebilecek kazanımlar üzerinden yürütülmesinin katılımcıları bu eğitim modeline karşı mesafeli olmaya yönelttiği düşünülebilir.

Tutumların bireysel olduğu düşünülmektedir. Tutumlar, bireyin davranışları üzerinde etkili olursa gözlemlenebilen bir durum oluşturduğu söylenebilmektedir. Yani tutumlar bireyin davranışlarına etki ettiği sürece gözlemlenebilmektedir (Çöllü & Öztürk, 2006).

Çalışmada, katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşmadığı belirlenmiştir. Ateş ve Altun (2008) çalışmalarında bu duruma paralel olarak öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediğini belirtmişlerdir. Türküresin (2020) yaptığı çalışmada erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına oranla uzaktan eğitime daha yatkın olduklarını belirtse de bu verinin istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmadığını belirtmiştir. Kurnaz, Kaynar, Barışık ve Doğrükök (2020) öğretmenlerin uzaktan eğitim ile ilgi görüşlerini inceledikleri çalışmalarında cinsiyet değişkeninin uzaktan eğitime yönelik tutum üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmadığını belirtmişlerdir. Akman (2021) çalışmasında din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarında cinsiyet değişkeninin anlamlı bir farklılık oluşturmadığını belirtmektedir. Literatür incelendiğinde uzaktan eğitime yönelik tutumun genel olarak cinsiyet değişkeni üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmektedir.

Çalışmada, katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir. Bu farklılığın oluşmamasındaki etmenin erkek ve kadın öğretmen adaylarının uzaktan eğitimden eşit ölçüde yararlanmaları olduğu düşünülebilir.

Çalışmada katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının genel not ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşmadığı gözlemlenmiştir. Yenilmez, Balbağ ve Turgut (2017) gerçekleştirdikleri çalışmada öğretmen adaylarının genel not ortalamalarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmadığını belirtmektedir. Bu sonucun elde edilen sonuçlarla paralel olduğu söylenebilir.

Çalışmada katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun bilgisayara sahip olma durumuna göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir. Buna göre bilgisayar sahibi olan katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının bilgisayarı olmayanlara göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlik bölümleri dışında da bu durumu destekleyen çalışmaların olduğu görülmektedir. Barış (2015) üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını incelediği çalışmasında kendine ait bilgisayara sahip olanların tutumlarının olmayanlara oranla daha yüksek olduğunu belirtmektedir. Günümüzde uzaktan eğitimin gerçekleştirilmesinde sıklıkla kullanılan araçlardan olan bilgisayarların, uzaktan eğitimin verimli ve nitelikli olarak gerçekleştirilmesi açısından temel bir gereksinim olduğu söylenebilir. Bu açıdan, bu temel gereksinimin karşılanmadığı durumlarda uzaktan eğitime yönelik tutumun olumsuz olmasının beklenen bir sonuç olduğu söylenebilir. Bu durumu oluşturan bir etkenin de bilgisayar sahibi olan bireylerin bilgisayarları ile daha fazla vakit geçirebilmeleri olduğu düşünülmektedir. Bilgisayar sahibi olmayan bireylerin ise bilgisayar ile fazla vakit geçirmemelerinin bu modele karşı olumlu düşüncelerini engellediği düşünülebilir.

Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Katılımcılardan 27 yaş ve üzeri olanların uzaktan eğitime yönelik tutumu 17-21 yaş olanlara göre daha olumludur. 22-26 yaş olanların uzaktan eğitime yönelik tutumu 17-21 yaş olanlara göre daha olumludur. Yakar ve Yıldırım Yakar (2020) yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının yaş gruplarında herhangi bir anlamlı farklılık oluşmadığını belirtmişlerdir. Yine Çakır ve Arslan (2020) uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmalarında 19-24 yaş aralığında tutum puanlarının 25 yaş ve üzeri öğrencilerin tutum puan ortalamalarından düşük olduğu gözlemlenmiştir. Fakat bu durumun anlamlı bir farklılık oluşturmadığını belirtmektedir. Bu çalışmanın tutum puanlarının çalışmamızı kısmen destekler nitelikte olduğu fakat genel olarak bakıldığında anlamlı bir farklılığın oluşmaması bakımından farklılık gösterdiğini görmekteyiz.

Literatür incelendiğinde uzaktan eğitime yönelik tutumların yaş gruplarına göre anlamlılık oluşturmadığı görülmektedir. Fakat bu çalışmada yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık olduğu belirtilmektedir. Bu sonuca göre özgün bir durum ortaya çıkmaktadır. Bu sonuca

ulaşılmasında özellikle de 22-26 ve 27 yaş ve üzerinin tutumlarının 17-21 yaşa göre daha olumlu olmasının yaşanan pandemi durumu nedeniyle olduğu düşünülmektedir. 17-21 yaş aralığındaki öğretmen adaylarının lisans eğitimlerinin başında ortaya çıkan salgın hastalık neticesinde uzaktan eğitim bir zorunluluk olarak uygulanmış ve bu sebeple pek çok aksaklığa sebebiyet verdiği düşünülmektedir.

Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumunun lisans düzeyine göre anlamlı bir farklılığın oluşmadığı yapılan analiz sonucunda görülmektedir. Bayram, Peker, Aka ve Vural (2019) üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim dersine karşı tutumlarını incelediği çalışmalarında lisans düzeyinde anlamlı bir farklılığın oluşmadığını belirtmektedir. Düzgün ve Sulak (2020) covid-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini incelediği çalışmalarında lisans düzeyinde anlamlı bir farklılığın olduğu gözlemlenmektedir. Bu farklılığın ise lisans 2 ve lisans 4 düzeylerinde olduğunu ve lisans 4 lehine bir sonuç oluştuğunu belirtmişlerdir. Gündüz (2013) öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısını değerlendirdiği yüksek lisans tez çalışmasında öğretmen adaylarının lisans düzeyinde uzaktan eğitime yönelik algılarında anlamlı bir farklılığın oluştuğunu belirtmektedir. Bu farklılığın lisans 1'de öğrenim gören adayların lisans 2'ye, lisans 1'de öğrenim görenlerin lisans 4'e, lisans 3'de öğrenim görenlerin de lisans 4'e göre uzaktan eğitim algılarının daha düşük olduğunu belirtmektedir. Bu sonuçların ortaya çıkmasında çalışmaların uygulandığı bölümlerin farklı olmasının sebep olduğu düşünülmektedir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumların yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. BİT'e yönelik tutumların alt boyutlara göre incelendiğinde; genel BİT eğilimi yüksek, sanal ortamda bilgiye erişim yüksek, bilgisayar donanımı düşük, yazılım kullanımı yüksek ve sanal ortamda iletişim'in yüksek olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu yapılan analiz sonucunda görülmektedir. Erkeklerin bilgisayar donanımı algıları kadınlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Yine erkeklerin BİT'e yönelik tutumu kadınlardan yüksek olduğu analiz sonucunda ortaya çıkmaktadır. Bakırcı ve Günbatar (2017) öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlık düzeyleri ile BİT'e yönelik tutumlarını inceledikleri çalışmalarında, öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine göre BİT tutumlarının anlamlı farklılık oluşturduğunu belirtmektedir. Bu farklılıkların genel BİT boyutu, sanal ortamda bilgiye erişim boyutu ve bilgisayar donanımı boyutlarında anlamlı olduğunu belirtmektedir. Işıkgöz (2015) beden eğitimi öğretmeni adaylarının BİT'e yönelik tutumlarını incelediği çalışmasında bilgisayar donanımı alt boyutunda cinsiyete göre anlamlı bir farklılık oluştuğunu bu farklılığında erkek öğretmen adaylarının lehine olduğunu belirtmektedir.

Literatür incelendiğinde katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu gözlemlenmektedir. Bu farklılığın erkekler lehine ve bilgisayar donanımı alt boyutunda olduğu görülmektedir. Bu farkın nedeninin erkeklerin bilgisayara olan

ilgisiyle ilişkili olabileceği söylenebilir. Haznedar (2012), Yirci ve Aydoğar'ın (2017) çalışmalarından elde edilen sonuçlar da bu durumu destekler niteliktedir.

Araştırma sonucunda katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının genel akademik not ortalamalarına göre anlamlı farklılık oluşturmadığı görülmektedir. Haznedar da (2012) üniversite öğrencilerinin BİT'e ve e-öğrenmeye yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi isimli yüksek lisans tez çalışmasında, öğrencilerin akademik başarısının BİT'e yönelik tutumları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmadığını belirtmektedir. Bu sonucun çalışmada elde edilen sonuçları destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Bu sonuç ışığında üniversitelerdeki öğretim programlarının BİT'e yönelik tutumları ve becerileri yordamadığı söylenebileceği gibi farklı desenlerde ve farklı örneklemeler üzerinde gerçekleştirilecek çalışmaların sonuçlarının da incelenmesiyle bu konuda daha net verilere ulaşılabileceği düşünülmektedir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının kendi bilgisayarları olup olmamasına göre farkının istatistiksel olarak anlamlılık gösterdiği saptanmıştır. Çalışmada kendi bilgisayarları olanların genel BİT eğilimi, sanal ortamda bilgiye erişim, bilgisayar donanımı ve yazılım kullanımına yönelik tutumlarının bilgisayar olmayanlara oranla daha olumlu olduğu sonucuna varılmıştır. Özetle kendine ait bilgisayarları olanların BİT'e yönelik tutumlarının, bilgisayar olmayanlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Şad ve Nalçacı (2015) öğretmen adaylarının eğitimde BİT'i kullanmaya ilişkin yeterlilik algılarını inceledikleri çalışmalarında öğretmen adaylarının BİT'e yönelik tutumlarının bilgisayar sahibi olma durumuna göre anlamlı bir farklılık oluşturduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, ilgili çalışmanın sonuçlarına göre, bilgisayar sahibi olmayan öğretmen adaylarının BİT'e karşı kendilerini kısmen yeterli gördükleri belirtilirken, bilgisayar sahibi olan öğretmen adaylarının kendilerini yeterli gördüklerini belirtmektedirler. Buna zıt olarak Aydoğmuş ve Karadağ (2020) öğretmen adaylarının BİT yeterliklerini incelediği çalışmalarında kendine ait bilgisayarları olan öğretmen adaylarının bilgisayar olmayan öğretmen adaylarına göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığını belirtmektedirler.

Genel olarak bakıldığında bilgisayar sahibi olan öğretmen adaylarının BİT'e yönelik tutumlarının daha olumlu olmasının olağan ve beklendiği bir durum olduğu düşünülebilir. Kendine ait bir bilgisayarları olan bireylerin bilgisayarları ile daha fazla zaman geçirmelerinin, bilgisayarlarla etkileşim halinde olmalarının bu sonuca neden olduğu söylenebilir.

Araştırma sonucunda katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmadığı ortaya çıkmıştır. Farklı örneklem ve desenlerde gerçekleştirilecek çalışmalarda farklı sonuçlar elde edilebilmesi olağan olarak görülmektedir.

Araştırma sonucunda katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının lisans düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturduğu ortaya çıkmaktadır. Lisans 4 ve üzeri olanların yazılım kullanımına yönelik tutumlarının lisans 1 ve lisans 3'e göre daha yüksek olduğu tespit

edilmiştir. Bu duruma göre lisans 4 ve üzeri olan öğretmen adaylarının BİT'e yönelik tutumlarının lisans 1 ve lisans 3'e göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Murat ve Erten (2018) fen bilgisi öğretmen adaylarının BİT'i kullanmaları ve bu teknolojileri öğrenme-öğretme sürecine uyumları hakkındaki görüşlerini inceledikleri çalışmalarında BİT kullanım düzeylerinin öğrenim görülen sınıf değişkenine yönelik olarak farklılık gösterdiğini belirtmişlerdir. Bu sonucun bu çalışmanın sonuçları ile paralellik göstermiş olsa da zıtlık gösteren bazı çalışmalar da mevcuttur. Aytaş (2020) öğretmen adaylarının BİT becerileri ile derste teknoloji kullanımına yönelik eğilimlerini incelediği yüksek lisans tez çalışmasında öğretmen adaylarının BİT becerilerinin lisans düzeyine göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığını belirtmektedir. Uysal (2015) fen bilimleri öğretmen adaylarının BİT kullanımına yönelik tutum ve öz-yeterlik algılarının incelendiği yüksek lisans tez çalışmasında, öğretmen adaylarının BİT'e yönelik tutumlarında lisans düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın oluşmadığını belirtmektedir.

Lisans 4 ve üzeri sınıflarda öğrenim gören öğretmen adayları ile lisans 1 ve lisans 3'te öğrenim görmekte olanlar arasında anlamlı bir farklılık oluşmasında BİT'den yararlanma durumlarının farklılık göstermesinin bir etken olduğu düşünülebilir. Ayrıca lisans 4 ve üzeri öğretmen adaylarının bir sonraki eğitim-öğretim yılında aktif olarak öğretmenliğe başlayacak olmaları, bu nedenle günümüz gerekliliklerine yönelik bir bakış açısı geliştirmiş olabilmeleri ihtimali bu sonucun ortaya çıkmasının nedenlerinden biri olarak görülebilir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumları ile uzaktan eğitime yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, müzik öğretmeni adaylarının BİT'e yönelik tutumları ile uzaktan eğitime yönelik tutumları arasında düşük seviyede bir ilişkinin bulunduğu gözlemlenmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının BİT'e yönelik tutumları ile uzaktan eğitime yönelik tutumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmektedir. Bu ilişkinin düşük seviyelerde olmasının her iki değişkene ait olarak katılımcıların bilgi düzeylerinin yeterli seviyede olmamasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarına etkisini incelediğimizde; BİT'e yönelik tutumu artırdığımızda uzaktan eğitime yönelik tutuma yönelik olumlu bir etki oluşturacağı görülmektedir. Bu sonuca göre, müzik öğretmeni adaylarının BİT'e yönelik tutumlarını artırmamız gerektiği; bunu gerçekleştirebilmek için de mevcut müfredat programlarının BİT'e uygun olarak güncellenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu sayede, uzaktan eğitime yönelik olarak da olumlu tutumlar içerisine girileceği belirtilmektedir. Çünkü bu değişkenlerin birbirlerini etkiledikleri düşünülmektedir. BİT araçlarının iyi ve verimli şekilde kullanımının sonucunda etkili bir uzaktan eğitim faaliyetinin yürütüleceği düşünülmektedir.

6. SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın sonuçlarına yönelik görüşlere ve araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda ileride yapılacak çalışmalar için öneriler oluşturulacaktır.

6. 1. Sonuçlar

Araştırmada katılımcıların uzaktan eğitime ve BİT'e yönelik tutumlarını çeşitli değişkenler (cinsiyet, yaş, genel akademik not ortalaması, bilgisayara sahip olma, lisans düzeyi) ile incelemeye çalışılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Bu araştırmaya 228 müzik öğretmeni adayı katılmıştır. Katılımcıların 163'ü kadın, 65'i erkek olduğu görülmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunu kadınların oluşturduğu görülmektedir.
2. Katılımcıların yaşlarına göre dağılımlarına bakıldığında; 127'si 17-21 yaş, 83'ü 22-26 yaş ve 18'inin 27 yaş ve üzeri olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların çoğunun 17-21 yaş aralığında olduğu görülmektedir.
3. Katılımcıların genel not ortalamaları dağılımlarına bakıldığında 94'ü 1,50/2,99, 134'ü ise 3,00/4,00 aralığında olduğu belirlenmiştir.
4. Katılımcıların lisans düzeylerine bakıldığında ise 49'u lisans 1, 59'u lisans 2, 53'ü lisans 3 ve 66'sı lisans 4 ve üzeri olduğu belirlenmiştir.
5. Katılımcıların kendi bilgisayarı olup olmamasına göre dağılımlarına bakıldığında 167'sinin kendine ait bilgisayarının olduğu ve 61'inin ise bilgisayarının olmadığı görülmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun bir bilgisayara sahip oldukları görülmektedir.
6. Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumuna ait betimsel bulgular incelendiğinde; ölçeğin genel ortalamasının düşük olduğu görülmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının olumsuza yakın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
7. Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının cinsiyet gruplarında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmektedir. Buna göre H_1 hipotezi reddedilmiştir.
8. Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının genel akademik not ortalamalarına göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı yapılan analiz sonucunda görülmektedir. Buna göre H_2 hipotezi reddedilmiştir.
9. Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının bilgisayara sahip olma durumuna göre anlamlı farklılık oluşturduğu, bilgisayara sahip olanların bilgisayar sahibi olmayanlara göre tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Buna göre H_3 hipotezi kabul edilmiştir.

10. Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının yaş gruplarına göre anlamlı farklılık oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. 27 yaş ve üzeri olanların uzaktan eğitime yönelik tutumu 17-21 yaş aralığındaki öğretmen adaylarına göre daha olumlu olduğu görülürken, 22-26 yaş aralığında olanların uzaktan eğitime yönelik tutumu, 17-21 yaş aralığındaki öğretmen adaylarına göre daha olumlu olduğu görülmektedir. Buna göre H_4 hipotezi kabul edilmiştir.
11. Katılımcıların uzaktan eğitime yönelik tutumlarının lisans düzeyi gruplarına göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmektedir. Buna göre H_5 hipotezi reddedilmiştir.
12. Katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin alt boyut ortalamaları incelendiğinde; genel bit eğilimi yüksek, sanal ortamda bilgiye erişim yüksek, bilgisayar donanımı düşük, yazılım kullanımı yüksek ve sanal ortamda iletişim yüksek olduğu belirlenmiştir.
13. Katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının cinsiyet gruplarında anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmektedir. Erkeklerin bilgisayar donanımı algıları kadınlara göre daha yüksektir. Buna göre erkeklerin BİT'e yönelik tutumu kadınlara oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Buna göre H_6 hipotezi kabul edilmiştir.
14. Katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının genel akademik not ortalamalarına göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre H_7 hipotezi kabul edilmiştir.
15. Katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının bilgisayar sahibi olma durumuna göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmektedir. Kendi bilgisayarı olanların genel BİT eğilimi algıları kendi bilgisayarı olmayanlara göre daha yüksektir. Kendi bilgisayarı olanların sanal ortamda bilgiye erişim algıları kendi bilgisayarı olmayanlara göre daha yüksektir. Kendi bilgisayarı olanların bilgisayar donanımı algıları kendi bilgisayarı olmayanlara göre daha yüksektir. Kendi bilgisayarı olanların yazılım kullanımı algıları kendi bilgisayarı olmayanlara göre daha yüksektir. Bunun sonucunda kendi bilgisayarı olanların BİT'e yönelik tutumu kendi bilgisayarı olmayanlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre H_8 hipotezi kabul edilmiştir.
16. Katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının yaş gruplarına göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre H_9 hipotezi reddedilmiştir.
17. Katılımcıların BİT'e yönelik tutumlarının lisans düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmektedir. Lisans 4 ve üzeri olanların yazılım kullanımı algıları lisans 1 ve lisans 3 olanlara göre daha yüksektir. Buna göre lisans 4 ve üzeri olanların BİT'e yönelik tutum algıları lisans 1 ve lisans 3 olanlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre H_{10} hipotezi kabul edilmiştir.

18. Katılımcıların BİT tutumları ile uzaktan eğitime yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu ilişkinin ise pozitif yönlü çok düşük seviyede olduğu yapılan analizler ile saptanmıştır. Buna göre, H_{11} hipotezi kabul edilmiştir.
19. Katılımcıların BİT tutumlarının uzaktan eğitime yönelik tutumları üzerinde bir etki oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. BİT'e yönelik tutum düzeyinde bir birimlik artışın uzaktan eğitime yönelik tutum düzeyinde düşük miktarda bir artışa neden olacağı belirlenmiştir. Buna göre, H_{12} hipotezi kabul edilmiştir.

6. 2. Öneriler

6. 2. 1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

1. Müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim ve BİT alanında eğitilmeleri gerekli görülmektedir. Bunun için lisans düzeyinde uygulanan eğitim müfredatına bu konuların dahil edilmesi önerilir.
2. Müzik öğretmeni adaylarının derslerinde eğitim teknolojilerinden daha fazla yararlanabilmeleri için ders içerik ve materyallerinin düzenlenerek uygun hale getirilmesi önerilir.
3. Müzik öğretim müfredatının gerekli durumlarda uygulamaya koyulabilmesi için uzaktan eğitime yönelik olarak güncellenmesi önerilir.

6. 2. 2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

1. Bu araştırma pandemi şartları gereği sınırlı sayıda katılımcı ile yürütülmüştür. İleride yapılacak çalışmaların evreni temsil edecek nitelikte bir örnekleme yapılması önerilir.
2. Bu çalışmanın değişkenleri dahil edilerek durum tespiti açısından müzik öğretmenleri ile çalışmalar yapılması önerilir.
3. Müzik eğitimi gibi uygulamalı derslerin uzaktan eğitim ile yapılabilme durumunu yordayacak deneysel desenli çalışmaların yapılması önerilir.
4. Tutumların davranışa yansıdığı zaman şekilleneceği varsayıldığından, ileride yapılacak çalışmalarda davranışların incelenmesine ve veri çeşitliliğinin artırılmasına yönelik nitel ve karma modelde çalışmaların yapılması önerilir.

7. KAYNAKLAR

- Abazoğlu, U., & Umurhan, H. (2015). Uzaktan eğitim ve öğretim üyelerini uzaktan eğitime teşvik eden faktörler. *Journal of Research in Education and Teaching*, 4(4), 353-363.
- Agyemang, B, Dadzie, P. (2010). Uzaktan Eğitim Öğrencilerine Bilgi İletişim Teknolojisi Desteği Sağlanması: Gana Üniversitesi, Legon Örneği. *Turkish Online Journal of Remote Education*, 11(3), 129-145.
- Ağır, A. (2005). *Bilgi yönetimleri sistemleri ve eğitimde bilgi yönetimi sistemi uygulaması* (Yayınlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akkoyunlu, B. (1995). Bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımı ve öğretmenlerin rolü. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(11), 105-119.
- Akman, A. (2021). *İlköğretim din kültürü ahlak bilgisi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Al, U., & Madran, O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 259-271.
- Alaca, E., & Yılmaz, B. (2016). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ve bilgi toplumuna dönüşüm: Türkiye’de durum. *Türk Kütüphaneciliği*, 30(3), 507-523.
- Anand, S. (2017). Role and place of teacher in distance education. *International standard serial number (IJELLH)*, 5 (9), 81-86.
- Arapgirlioğlu, H. (2003, Ekim). *Müzik teknolojisi ve yeni yüzyılda müzik eğitimi*. Cumhuriyetimizin 80.yılında Müzik Sempozyumunda sunulmuş bildiri, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Artaç, A. (2018, Nisan). *Konservatuvar düzeyinde enstrüman eğitiminde uzaktan eğitim metodu*. Uluslararası Bilimsel Çalışmalarda Yenilikçi Yaklaşımlar Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Antalya.
- Ateş, A., & Altun, E. (2008). Bilgisayar öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 125-145.
- Avcı, Ü., Kurtoğlu, M., & Seferoğlu, S. S. (2010, Şubat). *Türkiyede planlı kalkınma ve teknoloji politikaları*. XII. Akademik Bilişim Konferans’ında sunulmuş bildiri, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Avrupa Komisyonu. (2011). Avrupa’da Okullarda BIT Aracılığıyla Öğrenme ve Yenilik Üzerine Temel Veriler, Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür İdari Ajansı. <https://www.eacea.ec.europa.eu/> adresinden 20 Nisan 2021 tarihinde erişilmiştir.
- Aydın, B. (2003). Bilgi toplumu oluşumunda bireylerin yetiştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(14), 183-190.

- Aydın, M., & Semerci, A. (2017). Öğretmenlerin BİT tutumları ölçeğinin geliştirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 46(213), 155-176.
- Aydoğmuş, M., & Karadağ, Y. (2020). Öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) yeterlikleri: Ondokuz mayıs üniversitesi örneği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(3), 686-705.
- Aytaş, Ö. (2020). *Öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojileri becerileri ile derste teknoloji kullanımına yönelik eğilimlerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Bacanak, A., Karamustafaoğlu, O., & Köse, S. (2003). Yeni bir bakış: teknoloji okuryazarlığı. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(14), 191-196.
- Bakanlığı, K. (2018). On birinci kalkınma planı. Ankara: Bilgi ve Belge Yönetimi Dairesi Başkanlığı.
- Bakırcı, H., & Günbatır, M. S. (2017). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlık düzeyleri ile bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 543-563.
- Barış, M. F. (2015). Üniversite öğrencilerinin uzaktan öğretime yönelik tutumlarının incelenmesi: Namık kemal Üniversitesi Örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2), 36-46.
- Baştürk, S., & Taştepe, M. (2013). Evren ve örneklem. S. Baştürk (Ed.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri içinde* (129- 159). Ankara: Vize Yayıncılık.
- Bayrakçı, M. (2005). Avrupa birliği ve türkiye eğitim politikalarında bilgi ve iletişim teknolojileri ve mevcut uygulamalar. *Milli Eğitim Dergisi*, 33(167), 20. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-bayrakci.htm adresinden 29 Ocak 2021 tarihinde erişilmiştir.
- Bayram, M., Peker, A. T., Aka, S. T., & Vural, M. (2019). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim dersine karşı tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Dergisi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 2536-5339.
- Beginbetova, K. (2015). *Uzaktan eğitimde öğretim elemanı ve öğrencilerin memnuniyet düzeyi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi üniversitesi, Bilişim Enstitüsü, Ankara.
- Bennett, K. W. (2010). *A case study of perceptions of students, teachers and administrators on distance learning and music education in Newfoundland and Labrador : a constructivist perspective* (Unpublished master's thesis). Momerial Universty, Canada.
- Bölükoğlu, H. İ. (2002). Bilgi Çağında Eğitim Fakültelerinde Resim İş Eğitiminin Genel Bir Değerlendirmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3). 247-259.
- Burgan, O. [Owen Burgan]. (2021, April 22). *Training the Trainers in Technology*. Retrieved from <https://www.learntechlib.org/p/78396/>.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (26. bs.). Ankara: Vadi Grup Basım A.Ş.

- Byanjankar, S., & Bhaskar, P. K. (2020). ICT approach to music education: a study of ict in music education in kathmandu valley. *LBEF Research Journal of Science, Technology and management*, 2(4), 17-27.
- Cabı, E., & Ersoy, H. (2017). Yükseköğretimde uzaktan eğitim uygulamalarının incelenmesi: Türkiye örneği. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(3), 419-429.
- Canbay, A., & Nacakcı, Z. (2011). Mektupla keman öğretim uygulamasına yönelik içerik analizi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(21), 134-152.
- Chitale, C. M., & Thakar, S. S. (2015). Use of ICT in school education. Angadi, G. R. (Ed), *Information and communication technology in education* (pp. 8-18). New Delhi: A. P. H. Publishing Corporation.
- Cowan, J. (1995). The advantages and disadvantages of distance education. Howard, R., & McGrath, I. (Ed.), *Distance educaiton for language teachers* (pp. 14-20). Great Brain: Cromwell Press.
- Cüre, F., & Özden, N. (2008). Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) uygulama başarıları ve BİT'e yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(34), 41-53.
- Çakır, R., & Arslan, F. (2020). Uzaktan eğitim öğrencilerinin eş zamanlı sanal sınıf ortamlarını kullanım niyetleri ile uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(15), 114-133.
- Çelik, H. Ç., & Kahyaoglu, M. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının kümeleme analizi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(4), 571-586.
- Çoban, S. (2013, Aralık). *Uzaktan ve teknoloji destekli eğitimin gelişimi*. XVI. Türkiye’de İnternet Konferansında sunulmuş bildiri, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Çobanoğlu, A. A., & Yücel, Z. E. (2017). İngilizce okutmanlarının teknoloji kullanımları ve eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik tutumları. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(3), 453-461.
- Çöllü, E. F., & Öztürk, Y. E. (2006). Örgütlerde inançlar-tutumlar tutumların ölçüm yöntemleri ve uygulama örnekleri bu yöntemlerin değerlendirilmesi. *Selçuk üniversitesi sosyal bilimler meslek yüksekokulu dergisi*, 9(1-2), 373-404.
- de Oliveira, M. M. S., Penedo, A. S. T., & Pereira, V. S. (2018). Distance education: advantages and disadvantages of the point of wiew of education and society. *Dialogia*, 29, 139-152.
- Demiray, E. (2013). Uzaktan eğitim ve kadın eğitiminde uzaktan eğitimin önemi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 2146-9199.
- Demirel, M. (2009, Mayıs). *Yaşam boyu öğrenme ve teknoloji*. 9. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansında sunulmuş bildiri, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Demirel, N., & Ünişen, A. (2018). Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(67), 997-1013.

- Duran, N., Önal, A., & Kurtuluş, C. (2006, Şubat). *E-öğrenme ve kurumsal eğitimde yeni yaklaşım öğrenim yönetim sistemleri*, IV Bilgi Teknolojileri Kongresinde sunulmuş bildiri, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Düzgün, S., & Sulak, S. E. (2020). Öğretmen adaylarının Covid-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 619-633.
- Dwivedi, S. K., & Gupta, N. (2017). Challenges in distance education: An overview. Dwivedi, G. K. & S. (Eds.), *Distance education and ict* (pp.1-13). Kerala: Tridev.
- Ersoy, E. (2013). Nicel Araştırma Yöntemleri. S. Baştürk (Ed.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* içinde (s. 339-374). Ankara: Vize Yayıncılık.
- Eryılmaz, S. (2018). Öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliliklerinin belirlenmesi: gazi üniversitesi, turizm fakültesi örneği. *Electronic Journal of Social Sciences*, 17(65), 37-49.
- Fu, J. (2013). Complexity of ICT in education: A critical literature review and its implications. *International Journal of education and Development using ICT*, 9(1), 112-125.
- George, D. ve Mallery, P. (2010). *Adım adım Windows için SPSS: basit bir kılavuz ve referans, 17.0 güncellemesi* (10. bs.). Boston: Allyn ve Bacon.
- Geray, C. (2007). Distance education in turkey. *International Journal of Educational Policies*, 1(1), 33-62.
- Girginer, N. (2001). *Uzaktan eğitim kararlarında teknoloji, maliyet, etkinlik boyutları ve uzaktan eğitime geçiş için kavramsal bir model önerisi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Gökmen, L., Gülnar, M., Peker, Ş., Uluyol, Ç., & Şahin, S. (2015). Avrupa ülkelerinde uzaktan eğitim programları üzerine bir inceleme. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 19(3), 11-32.
- Günbatar, M. S. (2014). Bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik bir tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 121-135.
- Gündüz, A. Y. (2013). *Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Gündüz, Ş., & Odabaşı, F. (2004). Bilgi çağında öğretmen adaylarının eğitiminde öğretim teknolojileri materyal geliştirme dersinin önemi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(1), 43-48.
- Gürkan, G., Özgün, B. B., & Kahraman, S. (2017). Öğretmen adaylarının bilgi kavramına ilişkin metaforik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4(8), 1-18.
- Hacıoğlu, F. (1990). 21. Yüzyıl için öğretmen eğitimi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 14(77), 48-53.
- Hamutoğlu, N., Sezen Gültekin, G., & Savaşçı, M. (2019). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri: açıköğretim uygulamaları. *Yükseköğretim Dergisi*, 9(1), 19-28.
- Haznedar, Ö. (2012). *Üniversite öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojileri becerilerinin ve e-öğrenmeye yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Hızal, A. (1983). *Uzaktan öğretim süreçleri ve yazılı gereçler* (1.bs.). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Yayınları.
- Hubackova, S. ve Ruzickova, M. (2015). Yaşam boyu eğitimde BİT. *Procedia-Sosyal ve davranış bilimleri*, 1(186), 522-525.
- Ibidun, R. O. (2010). Enhancing qualitative music education in nigeria through information and communication technology (ICT). *Multidisciplinary Journal of Research and Development*, 15(1), 56-60.
- Ilić, V. (2019). *Information and communication technology in visual art education*. Zvečan: Faculty of Arts.
- Işık, A. H., Karacı, A., Özkaraca, O., & Biroğul, S. (2010, Şubat). *Web tabanlı eş zamanlı (senkron) uzaktan eğitim sistemlerinin karşılaştırmalı analizi*. XII. Akademik Bilişim Konferans'ında sunulmuş bildiri, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Işıkgöz, E. (2015). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik tutumları: Batman Üniversitesi Örneği. *Yaşam Bilimleri Dergisi*, 5(2), 57-72.
- Karahan, A. S. (2016). Eş zamanlı uzaktan piyano öğretiminin geleneksel piyano öğretimiyle karşılaştırılarak değerlendirilmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(21), 211-228.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim* (1. bs.). Ankara: Pegem A Yayınları.
- Kern, K.(Ed.) (2021). *Distance teaching of music art with the help of ict. studies*. Retrieved August 20, 2021, from <https://js.ugd.edu.mk/index.php/vospitanie/article/view/4295/3783>.
- Kışla, T. (2016). Uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Ege Eğitim Dergisi* 17(1), 258-271.
- Korkut, E. & Akkoyunlu, B. (2008). Yabancı dil öğretmen adaylarının bilgi ve bilgisayar okuryazarlık öz-yeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(34). <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/issue/7802/102256> adresinden 20 Kasım 2020 tarihinde erişilmiştir.
- Kulkarni, U. K. (2015). Role of ICT in enhancing the quality of higher education in india. Angadi, G. R. (Ed), *Information and communication technology in education* (pp. 59-66). New Delhi: A. P. H. Publishing Corporation.
- Kurnaz, A., Kaynar, H., Barışık, C. Ş., & Doğrukök, B. (2020). Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 293-322.
- Levendoğlu, N. O. (2004, Nisan). *Teknoloji destekli çağdaş müzik eğitimi*. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Mahajan, SL. (2002). Hindistan'da uzaktan eğitimde bilgi iletişim teknolojisi: Bir meydan okuma. *Hint Açık Öğretim Dergisi*, 11(2), 269-278.

- Mandal, S., Banik, S., Das, A. A., & Trivedi, S. K. (2018). Attitudes of graduate students towards distance education. *Journal of Emerging Technologies and Innovative Research (JETIR)*, 5(2), 1139-1146.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2006). *Tedp Temel Eğitime Destek Projesi "Öğretmen Eğitimi Bileşeni": Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri*. Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü.
- Mohite, S. H. (2020). An effectual utilization of ict gears in teaching learning process in educational and training centers. *Alochna Chakra Journal*, 9(5). Retrieved october 12, 2020, from <https://www.academia.edu/44646925>.
- Moursund, D. G. (2005). Introduction to information and communication technology in education. *American journal of educational research*, 2(12). 1257-1259. Retrieved May 10, 2021, from <http://darkwing.uoregon.edu/~moursund/dave/Free>.
- Murat, A., & Erten, H. (2018). Fen bilgisi öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojileri öğrenme- öğretme sürecine entegrasyonları hakkındaki görüşleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28(1), 61-71.
- Nizam, F. (2004, Şubat). *Eğitim-öğretimde kitle iletişim araçlarının kullanım olanakları ve avantajları*. 6. Akademik Bilişim Konferansında sunulmuş bildiri, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Numanoğlu, G. (1999). Bilgi toplumu ve yeni kimlikler I., bilgi toplumu ve eğitime yansımalar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 32(32), 331-339.
- Ogunlade, O. O., Afolayan, P. A., Ogunlade, A. A., & Amosa, A. A. (2013). Undergraduates' attitude toward information and communication technology in university of ilorin, ilorin, nigeria. *International Journal of Learning & Development*, 3(3), 54-61.
- Özdil, İ. (1983). *Uzaktan eğitim uygulamasının Türkiye'deki durumu*. Yetişkinlerin Uzaktan Eğitimi Konferansında sunulmuş bildiri, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Özkan, H. H. (2009). Bilgi toplumu eğitim programları. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(10), 113-132.
- Pelgrum, W. J., & Law, N. W. Y. (2003). *ICT in education around the world: Trends, problems and prospects*. UNESCO: International Institute for Educational Planning.
- Polat, C., & Odabaş, H. (2008, Mart). *Bilgi toplumunda yaşam boyu öğrenmenin anahtarı: bilgi okuryazarlığı*. Küreselleşme, Demokratikleşme ve Türkiye Uluslararası Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Rahman, H. (2014). The Role Of Ict In Open And Distance Education. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 15(4), 162-169.
- Rajesh, M. (2003). A study of the problems associated with ICT adaptability in developing countries in the context of distance education. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 4(2). Retrieved June 22, 2021 from <http://tojde.anadolu.edu.tr/tojde10/index.htm>.

- Rees, F. J. (2002). Distance learning and collaboration in music education. Colwell, C., & Richardson, C. (Ed.), *The new handbook of research on music teaching and learning* (pp. 257-273). New York: Oxford University Press.
- Rose, A., & Kadvekar, S. (2015). Ict (information and communication technologies) adoption model for educational institutions. *Journal of Commerce & Management Thought*. DOI: 10.5958/0976-478X.2015.00035.X.
- Ruippo, M. [Matti Ruippo]. (2021, August 22). *Music education online*. from <http://ruippo.fi/lisensiaatintyo/downloads-2/downloads-14/files/musiceducationonline.pdf>.
- Sağır, T., Arda, E., & Şallıel, O. (2014). Müzik eğitiminde uzaktan eğitim ve orkestra uygulamaları. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 4(9), 69-79.
- Sakarya, G., & Zahal, O. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan keman eğitimine ilişkin öğrenci görüşleri. *Turkish Studies*, 15(6), 795-817.
- Sandu, A. S. (2021). Information and communication technologies adopted for musical education. *Învățământ, Cercetare, Creație*, 7(1), 475-484.
- Shoemaker, K., & Stam, G.V. (2010, April). e-piano, case of Music Education via e-learning in Rurall. Paper presented at the Web Science Conference, USA.
- Singh, B. P. (2017). Distance education: the prime mover of inclusive education. Dwivedi, K. G., & S. (Ed.), *Distance education and ict* (s.89-96). Kerala: Tridev.
- Southcott, J., & Crawford, R. (2011). Müfredat geliştirmenin kesişim noktaları: Müzik, ICT ve Avustralya müzik eğitimi. *Australasian Journal of Educational Technology*, 27 (1), 122-136.
- Sučić, G., & Gašparđi, A. (2011). From the traditional textbook-based approach to contemporary e-learning in music education. Vidulin, S. (Ed.), *Drugi Međunarodni Simpozij Glazbenih Pedagoga Second International Symposium of Music Pedagogues: Vol. 78. From the traditional textbook-based approach to contemporary e-learning in music education* (pp. 123-138). Pula: Juraj Dobrila University of Pula.
- Sudhir, M. A. (2015). Information communication technology. Angadi, G. R. (Ed), *Information and communication technology in education* (pp. 1-7). New Delhi: A. P. H. Publishing Corporation.
- Şad, S. N., & Nalçacı, Ö. İ. (2015). Öğretmen adaylarının eğitimde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmaya ilişkin yeterlilik algıları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 177-197.
- Şahin, B. (2014). Bilimsel araştırma yöntemleri. A. Tanrıöğen (Ed.), *Metodoloji içinde* (s. 111-130). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şalvarlılar, D. (2019). *Uzaktan eğitim uygulamalarında ses sistemleri tasarım ve kurulumu* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- Tavşancıl, E. (2014). *Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi* (5. bs.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Tecimer, B. (2006). İnternet ve yaşam boyu müzik eğitimi. *Müzed*, 15, 8-9.
- Tezbaşaran, A. A. (2008). *Likert tipi ölçek hazırlama kılavuzu*. <https://www.academia.edu/adresinden> 21 Mayıs 2021 tarihinde erişilmiştir.
- The Earth Institute., Columbia University., & Ericsson, (2016). *ICT & SDGs* (pp. 46-59, Rep.). Sustainable Development Solutions Network. Retrieved July 24, 2021, from <http://www.jstor.org/stable/resrep15879.11>.
- Thurstone, L. L. (1928). Tutumlar ölçülebilir. *Amerikan Sosyoloji Dergisi*, 33(4), 529-554.
- Topaloğlu, S. (2008). *Bilgi teknolojisi sınıflarının kullanımına yönelik öğretmen tutumları: adapazarı örneği*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Trilling, B., & Hood, P. (1999). Learning, Technology, and Education Reform in the Knowledge Age or "We're Wired, Webbed, and Windowed, Now What?". *Educational Technology*, 39(3), 5-18. Retrieved July 24, 2021, from <http://www.jstor.org/stable/44428527>.
- Türk Dil Kurumu [TDK]. (2011). Türkçe sözlük. Ankara: TDK
- Türküresin, H. E. (2020). Covid-19 pandemisi döneminde yürütülen uzaktan eğitim uygulamaların öğretmen adaylarının görüşleri bağlamında incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 597-618.
- Uçak, N. Ö. (2010). Bilgi: Çok yüzlü bir kavram. *Türk Kütüphaneciliği*, 24(4), 705-722.
- Uçan, A. (1994). Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- United Nations Education, Scientific and Cultural Organization [UNESCO]. (2011). *Unesco ict competency framework for teachers*. United Nations Education, Scientific and Cultural Organization.
- Uşun, S. (2009). Dünyada ve Türkiye'de öğretmen yetiştirme (ITE) programlarında bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT):(karşılaştırmalı bir inceleme). *Procedia-Sosyal ve Davranış Bilimleri*, 1(1), 331-334.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim* (1.bs.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Uysal, G. (2015). *Fen bilimleri öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yönelik tutum ve öz-yeterlik algılarının incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Verma, A. (2017). Modern education technology in distance education programs. Dwivedi, K. G., & S. (Eds.), *Distance education and ict* (pp. 63-88). Kerala: Tridev.
- Vlasenko, L., & Bozhok, N. (2014). *Advantages and disadvantages of distance learning*.6(1), 20-25. Retrieved October 13, 2020, from <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/20684>.
- Yakar, L., & Yakar, Z. Y. (2020). Eğitim fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının ve e-öğrenmeye hazır bulunuşluklarının incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 1-21.

- Yenilmez, K., Balbağ, M. Z., & Turgut, M. (2017). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 91-107.
- Yılmaz, M. (2007). Sınıf öğretmeni yetiştirmede teknoloji eğitimi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), 155-167.
- Yirci, R., & Aydoğar, N. (2017). Üniversite öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(18), 2175-2203.
- Yorgancı, S. (2015). Web tabanlı uzaktan eğitim yönteminin öğrencilerin matematik başarılarına etkileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(3), 1401-1420.
- Zafari, N. M. K. (Ed.) (2019). *Education in 21st Century*. Retrieved April 22, 2021, from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3399790.
- Zırhlıoğlu, Ç. (2006). *Türkiye genelinde ve bölgeler arasında bilgisayar kullanımı ve uzaktan eğitim ile ilgili istatistiksel analiz* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Zsuzsa, B., Föiskola, K., & Kar, T. F. (2013, October). *The use of ICT in conservatory education. Paper Presented at the 2nd Interdisciplinary Doctoral Conference, Hungary*.

8. EKLER

Ek 1. BİT Tutum Ölçeği

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT); bilgisayar, İnternet, kelime işlemci programları, hesaplama tabloları, veri tabanları, grafik ve çizim programları, sunum programları, e-posta gibi bilgiye erişme ve iletişim kurma amaçlı olarak kullandığımız cihaz ve teknolojileri kapsamaktadır. Aşağıda yer alan maddeler bilimsel bir çalışma kapsamında BİT'e yönelik tutumunuzu belirlemek amacıyla düzenlenmiştir. Sizden istenen, ilgili maddenin yansıttığı duruma yönelik olarak 1'den 5'e kadar bir puan vermenizdir. Çalışmaya yapacağınız katkıdan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

		1	2	3	4	5
1	BİT i güncel hayatta kullanmayı seviyorum.					
2	BİT i güncel hayatta kullanmak benim için büyük bir zevktir.					
3	BİT i kullanmak hayatımızı kolaylaştırır.					
4	BİT in güncel hayatımızda kullanımı kaçınılmazdır.					
5	BİT ile ilgili gelişmeler beni heyecanlandırır.					
6	BİT i kullanarak işlerimi zorlanmadan hallederim.					
7	İnternet ortamında arama motorları (Google, Altavista vb.) ile ayrıntılı arama yapmanın kolay olduğunu düşünürüm.					
8	Araştırma yaparken interneti tercih ederim.					
9	İnternet ortamında arama motorlarını (Google, Altavista vb.) kullanarak bilgiye erişmek bana zevk verir.					
10	İnternette araştırma yapmaktan keyif alırım.					
11	İnterneti kullanarak bilgiye nasıl erişeceğimi bilirim.					
12	Bilgisayar parçalarını söküp takmaktan zevk alırım.					
13	Bilgisayar parçalarını kurcalamaktan zevk alırım.					
14	Bilgisayarın donanımsal bir arızası olduğunda bunun nedenini anlamak için bilgisayarı kurcalarım.					
15	Bilgisayar parçalarını nasıl söküp takmam gerektiğini bilirim.					
16	Sunum programları (Power point, Presenter vb.) ile hazırladığım sunularımı animasyonlar ile zenginleştirmek hoşuma gider.					
17	Topluluk karşısında sunum yapacağım zaman sunum programlarını (Power point, Presenter vb.) kullanırım.					
18	Verilerimi hesaplama tablo (Microsoft Excel, Calc vb.) programını kullanarak saklamayı tercih ederim.					
19	İhtiyaç hâlinde grafik ve çizim programlarını (Paint, Photoshop vb.) kullanırım.					
20	Elle yazmaktansa kelime işlemci (Microsoft Word, Writer vb.) programlarını kullanmayı tercih ederim.					
21	Mail adresimi düzenli olarak kontrol etmek gerektiğine inanırım.					
22	İnsanlarla e-posta aracılığı ile iletişim kurarım.					
23	İnternet ortamında eş zamanlı olarak yazışarak (msn, yahoo messenger vb. kullanarak) insanlarla iletişim kurarım.					

1 =>Hiç katılmıyorum 2 =>Katılmıyorum 3 =>Kararsızım 4 =>Katılıyorum 5
=>Tamamen katılıyorum

Günbatar, M. S. (2014). Bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik bir tutum ölçeği geliştirme çalışması, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 121-135

Ek 2. UEY Tutum Ölçeği

UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

Değerli katılımcı, bu ölçek müzik öğretmeni adaylarının “Uzaktan Eğitime Yönelik” tutumlarını ölçmek için kullanılacaktır. Ölçekte 35 ifade bulunmaktadır. Her bir ifade için uygun gördüğünüz seçeneği (X) koyarak işaretleyiniz. Katılımlarınızdan dolayı teşekkür ederim.

No	Maddeler	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Uzaktan eğitim almak istiyorum.					
2	Uzaktan eğitim kişinin öğrenme kapasitesini geliştiriyor.					
3	Çoğu ders uzaktan eğitim ile yapılamaz .					
4	Uzaktan eğitim öğrenmeyi kolaylaştırıyor.					
5	Uzaktan eğitim merakımı uyandırıyor.					
6	Uzaktan eğitim alırken iyi bir arkadaş çevresi kurabileceğimi düşünmüyorum .					
7	Uzaktan eğitim insanları tembelleştiriyor.					
8	Uzaktan eğitim ülkemiz için lüks olduğunu düşünüyorum.					
9	Uzaktan eğitim eğitimin kalitesini artırıyor.					
10	Uzaktan eğitimin benim için uygun olacağını düşünmüyorum .					
11	Uzaktan eğitimde kullanılan yazılı materyalleri içerik açısından kaliteli olduğunu düşünüyorum.					
12	Uzaktan eğitimin sonunda alacağım diplomanın geçerli olduğuna inanmıyorum .					
13	Uzaktan eğitim mezunlarının iş bulma olasılıkları düşüktür.					
14	Uzaktan eğitimin en az klasik eğitim kadar saygındır.					
15	Uzaktan eğitimde kullanılan araç ve gereçlerin yeterli olduğunu düşünüyorum.					
16	Uzaktan eğitime ilgi duyuyorum.					
17	Uzaktan eğitim veren kurumların değerlendirme yöntemleri uygun değildir .					
18	Ülkemizde yürütülen açık öğretimin yeterli olduğunu düşünüyorum.					
19	Uzaktan eğitim ile aldığım derslere daha iyi motive oluyorum.					
20	Türkiye'deki uzaktan eğitim programlarına güvenmiyorum .					
21	Uzaktan eğitimde görev alanların bilgi ve beceri açısından yetersiz olduğunu düşünüyorum.					
22	Uzaktan eğitim yaratıcılığımı olumlu yönde etkiliyor.					
23	Uzaktan eğitim yapısı itibarıyla verimliliği artırıyor.					
24	Uzaktan eğitimde sürekli yüz yüze etkileşimin olmaması beni rahatsız ediyor.					
25	Uzaktan eğitimin geleceğin eğitim biçimi olacağını düşünüyorum.					
26	Uzaktan eğitimde kullanılan materyallerin çeşitliliği dikkatimi çekiyor.					
27	Uzaktan eğitim ile verilen eğitim yararlı değildir .					
28	Üniversitelerde bazı derslerin uzaktan eğitim ile verilmesini uygun görüyorum.					
29	Uzaktan eğitim ile daha iyi öğreniyorum.					
30	Uzaktan eğitimde öğretim elemanları ile öğrenciler arasında iletişim kopukluğu yaşanıyor.					
31	Uzaktan eğitim öğrenci başarısını azaltıyor.					
32	Uzaktan eğitim ile alınan diploma ödenen ücretlere değmiyor.					
33	Uzaktan eğitimin önemi gün geçtikçe artıyor.					
34	Uzaktan eğitim dikkatimi çekiyor.					
35	Uzaktan eğitimin sosyalleşmeyi sınırlayacağına inanıyorum.					

Kışla, T. (2016). Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği geliştirme çalışması, *Ege Eğitim Dergisi*, 17 (1), 258-271.

Ek 3. Etik Kurul Onayı

T.C.
TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-81614018-000-104
Konu : Etik Kurul Belgesi

09.02.2021

Sayın Furkan Alper TOPAL
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi

"Müzik Öğretmeni Adaylarının Bilgi İletişim Teknolojileri İle Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi" adlı Yüksek Lisans Tezi çalışmanız için gerekli olan Etik Kurul incelemesi Üniversitemiz Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Etik Kurulu tarafından yapılmış olup, çalışmanıza onay verilmiştir, bilgilerinize sunulur.

Prof. Dr. Hasan KARAL
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek : Tutanak (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 15b0b4515844

Belge Takip Adresi: <http://ebys.trabzon.edu.tr/EBYS/eimzadogrulama>

Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü, Sığirci Mah. Adnan Kahveci Bulvarı,
61335 - Akçaabat-Trabzon / TÜRKİYE
Telefon No :0 (462) 455 10 19 Faks No :0 (462) 455 24 72
e-Posta : [Internet Adresi:http://www.trabzon.edu.tr/](http://www.trabzon.edu.tr/)
Kep Adresi:trabzonuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için : FURKAN UÇAR

Dahili: 1017

Ek 4. Ölçek İzinleri

28.09.2021 20:51

Trabzon Üniversitesi Posta - Ölçek kullanım izni.

**TRABZON
ÜNİVERSİTESİ**

Ölçek kullanım izni.

2 ileti

FURKAN ALPER TOPAL

21 Eylül 2020 11:14

Saygıdeğer hocam, merhaba.
Trabzon Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Tezli YL programında yüksek lisans yapmaktayım.
Tez çalışmam için geliştirmiş olduğunuz " Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği" çalışmanızı izniniz olursa kullanmak istiyorum. Eğer sizin için uygun olursa ölçek formunu ve puanlamanın nasıl yapıldığını paylaşabilirseniz çok sevinirim.
Şimdiden çok teşekkür ederim.

Saygı ve Selamlarımla

Furkan Alper TOPAL
Rize Güzel Sanatlar Lisesi
Bağlama Öğretmeni

Tanık KİŞLA

22 Eylül 2020 09:05

Alıcı

Selamlar,

Ekte ölçeği ve ilgili makaleyi bulabilirsiniz. Çalışmalarınızda kolaylıklar dilerim. Sağlıklı günler...

Tanık,

On Mon, 21 Sep 2020, 11:14 FURKAN ALPER TOPAL, [\[Redacted\]](#)
DİKKAT: Bu e-posta kurum dışından gönderilmiştir. Zararlı dosya veya bağlantılar (link) içeriyor olabilir. Kaynağından emin olmadığınız dosyaları açmayınız, bağlantılara (link) tıklamayınız. Şüpheli durumlarda lütfen Bilgi İşlem Daire Başkanlığı nyg.yardim@mail.ege.edu.tr adresine bilgi veriniz.

[Alınılana metin gizlendi]

2 eklenti

 1598991006478_1596737510064_10.12984-eed.01675-225068 (1) (1) (1).pdf
137K

 1598991008590_1596737507214_olcek_wo (1) (2) (1).pdf
256K

28.09.2021 20:51

Trabzon Üniversitesi Posta - Ölçek kullanım izni.

TRABZON ÜNİVERSİTESİ

FURKAN ALPER TOPAL

Ölçek kullanım izni.

2 ileti

FURKAN ALPER TOPAL

22 Kasım 2020 22:38

Alıcı:

Saygıdeğer hocam, merhaba.

Trabzon Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Tezli YL programında öğrenim görmekteyim. Tez çalışmam için geliştirmiş olduğunuz "BIT Tutum Ölçeği" adlı çalışmanızı izniniz olursa kullanmak istiyorum. Eğer sizin için uygun olursa ölçek formunu ve puanlamanın nasıl yapıldığını paylaşabilirseniz çok sevinirim. Şimdiden çok teşekkür ederim.

Saygı ve Selamlarımla

Furkan Alper TOPAL
Rize Güzel Sanatlar Lisesi
Bağlama Öğretmeni

Mustafa Serkan GÜNBATAR

23 Kasım 2020 11:02

Alıcı: FURKAN ALPER TOPAL

Furkan hocam merhabalar,

Ölçeği elbette kullanabilirsiniz. Ölçek formunu ekte gönderiyorum.

Ölçeğin puanlanması:

Ölçekten alınacak **ortalama puana göre üç gruba ayırıp** 1.0-2.49 arası düşük, 2.5-3.49 arası orta; 3.5-5.0 arası yüksek tutum şeklinde yorum yapabilirsiniz.

Veya **beş gruba ayırıp** 1.0-1.79 arası çok düşük; 1.8-2.59 arası düşük; 2.6-3.39 arası orta; 3.4-4.19 arası yüksek; 4.2-5.0 arası çok yüksek tutum şeklinde yorum yapabilirsiniz.

Her iki değerlendirme şekli de geçerlidir. İyi çalışmalar dilerim.

FURKAN ALPER TOPAL

22 Kas 2020 Paz, 23:39 tarihinde şunu yazdı:

[Alıntılanan metin gizlendi]

Doç. Dr. Mustafa Serkan GÜNBATAR
Van Yüzüncü Yıl Üniv. Eğitim Fak. BÖTE

Assoc. Prof. Dr. Mustafa Serkan GUNBATAR
Van Yuzuncu Yil University Faculty of Education Dept. of CEIT

+90 444 50 65

+90 432 225 17 01-05

+90 432 486 54 13

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörlüğü, 65080, Kampüs / VAN

9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

İlk, orta ve lise öğrenimini Trabzon'un Akçaabat ilçesinde tamamladı. 2010 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümüne girdi. 2014 yılında mezun oldu ve aynı yıl mezun olduğu bölümde yüksek lisans eğitimine başladı. 2014 yılında Ardahan ilinde öğretmenlik hayatına başladı. 2017 yılında Rize iline tayin oldu. Çeşitli nedenlerle başlayamadığı yüksek lisans eğitimine 2018 yılında aktif bir şekilde başladı. Farklı eğitim kademelerinde görev aldıktan sonra 2019 yılında Rize Türk Telekom Güzel Sanatlar Lisesi'nde bağlama öğretmeni olarak görev yapmaya başladı. Halen bu görevine devam etmektedir.

